هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان و مال جهادکردند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

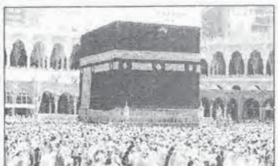
مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

په ملي او نړیوالو هڅو کې د نوې کتنې اړتیا
۲ مخ

افغانستان و بیداد فقر
ص۲

جلوه هایی از اسرار حج
ص۷



دور هفتم — سال پنجم — شمارهٔ سی ام — پنجشنبه ۹ قوس ۱۳۸۵ — ۹ ذی القعده ۱۴۲۶ — November 30, 2006

در نشست سران ناتو به کمک مدنی و توسعه و بازسازی در افغانستان تأکید شد

اجلاس سران ناتو روز سه شنبه ۷ قوس (۲۸ نوامبر) در ریگا پایتخت لتونی آغاز شده بود دیروز ۸ قوس به کارش پایان داد. این نشست که رسماً زیر عنوان ترسیم تغییرات مستمر ناتو به منظور بر آوردن نیازهای امنیتی قرن ۲۱ تشکیل شده بود، موضوع افغانستان به عنوان مسألهٔ اصلی آن مورد بحث قرار گرفت. به گزارش بی بی سی در این نشست توافق شد به برخی محدودیت های اعمال شده از سوی دولت در مورد چگونگی به کارگیری نیروهای شان در افغانستان پایان داده شود، و بر اساس این توافق حدود بیست هزار از سی و دو هزار نیروی ناتو که در افغانستان مستقر هستند با انعطاف بیشتری مورد استفاده قرار خواهند گرفت.



با این حال فرانسه و آلمان موافقت نکردند که نیروهای شان را به مناطق متشنج در جنوب بفرستند اما پذیرفته اند که در شرایط اضطراری به نیروهای ناتو در مناطق آشوب زده کمک کنند.

برخی از کشورهای عضو ناتو مانند آلمان از فرستادن نیروهای شان به مناطق متشنج در جنوب اجتناب ورزیده اند؛ چندی پیش نخست وزیر آلمان انگلا مرکل به رویتر دربارهٔ نفرستادن نیروهای کشورش به جنوب افغانستان گفته بود که مسألهٔ افغانستان حایز اهمیت است و نباید به صورت بحث دربارهٔ اعزام نیرو به مناطق جنوبی و شمالی در آید، چنین بر می آید که کشورهایی مانند آلمان به رغم اصرار درخواست های رئیس جمهور آمریکا و نخست وزیر بریتانیا و دبیر کل سازمان ناتو با تأکید بر مواضع پیشین خود از ارسال نیرو به جنوب سرباز زده اند.

به گفتهٔ منابع ناتو در این نشست، سران ناتو وعدهٔ اعزام سرباز بیشتر به افغانستان را هم داده اند، و به این نتیجه رسیدند که باید عملیات کمک مدنی به مردم افغانستان را تقویت کنند و در برنامه های بازسازی و توسعه بیشتر فعالیت کنند.

تونی بلیر نخست وزیر بریتانیا در این نشست به رهبران کشورهای عضو پیمان آتلانتیک شمالی گفت که هیچ چالش برای تأمین امنیت جهانی مهم تر از تأمین امنیت در افغانستان نیست. و جورج بوش از کشورهای عضو ناتو خواست تا نیروهای **ادامه در ص۸**

واقف حکیمی سخنگوی جمعیت اسلامی افغانستان:

دولت افغانستان باید سعی کند که جرگهٔ امن به اهداف استراتژیکش برسد



اشاره:

روز سه شنبهٔ گذشته رادیوی "سلام وطندار" میز گردی داشت دربارهٔ جرگهٔ امن دو سوی مرز که در آن واقف حکیمی سخنگوی جمعیت اسلامی افغانستان و سید حسین فاضل سانچارکی رئیس اتحادیهٔ ملی ژورنالیستان و آقای تاج محمد وردک وزیر داخلهٔ اسبق شرکت ورزیده بودند. ما در این جا فشرده یی از سخنان آقای واقف حکیمی را می آوریم.

واقف حکیمی گفت: تشکیل جرگهٔ امن که قرار است به اشتراک سران اقوام دو سوی مرز میان افغانستان و پاکستان برگزار شود، در سفر اخیر رئیس جمهور افغانستان به آمریکا و نشست سه جانبهٔ رؤسای جمهور کرزی و مشرف و بوش توافق شده است. چنانچه جناب استاد ربانی در یکی از مصاحبه هایشان دربارهٔ این جرگه گفته اند ما به همین باور هستیم که این فیصله به گونهٔ شتاب زده و با عجالت صورت گرفته است و دربارهٔ آن پیش از فیصله رایزنی لازم صورت نگرفته و طرح و برنامه یی از پیش وجود نداشته است.

این جرگه دشواری هایی را در پیش خواهد داشت هم در این سوی مرز و هم در آن سوی مرز. در این سوی مرز از بدخشان تا نیمروز اقوام و قبایلی متعدد زندگی می کنند و هر کدام دارای ملک و خان و اربابی هستند همچنان در آن سوی مرز. عملیهٔ گزینش سران و بزرگان از میان این اقوام کاری بسیار ساده نیست و از لحاظ تکنیکی بسیار مشکل است. بی تردید وقتی کسانی گزیده شدند کسانی دیگر خواهند گفت که آنان از گیرنده شدگان مستحق ترند اکنون دولت باید تلاش کند که با چه مکانیزمی و با چه شگردهایی این جرگه را در جهت **ادامه درص۵**

خاورمیانهٔ بزرگ یا جنگ جهانی سوم

ص۶

دیدار پاپ از ترکیه



پاپ بندیکت شانزدهم رهبر کاتولیک های جهان روز سه شنبه ۷ قوس ۲۸ نوامبر سفر چهار روزهٔ خود به ترکیه را آغاز کرد. این نخستین دیدار رهبر کلیسای کاتولیک از یک کشور مسلمان است.

رجب طیب اردوغان نخست وزیر ترکیه از پاپ در فرودگاه آنکارا استقبال کرد، او پیشتر گفته بود که به دلیل گرفتاری های زیادش نمی تواند با رهبر کاتولیک ها دیدار کند. این واکنش نخست وزیر ترکیه ظاهراً در اعتراض به سخنان توهین آمیز پاپ صورت گرفت که در ماه سپتامبر گذشته در سفرش به آلمان دربارهٔ اسلام و پیامبر صلی الله علیه وسلم به نقل از یک امپراتور مسیحی قرون وسطی در بیزانس شرقی ابراز داشته بود. این سخنان پاپ درمیان مسلمانان جهان از جمله ترکیه موجی از اعتراض برضد وی را برانگیخت و موجب برگزاری مظاهراتی گسترده شد.

این موضع نخست وزیر ترکیه ظاهراً زمانی تغییر کرد که پاپ پیش از آغاز سفرش با انتشار بیانیه یی گفت که امیدوار است این دیدار فرصتی را برای آشتی و گفتگو بین مسیحیان و مسلمانان پدید آورد. به گزارش ایسنا نخست وزیر ترکیه پس از دیدار با پاپ بندیکت در فرودگاه آنکارا در جمع خبرنگاران اظهار داشت که در دیدارش پاپ به وی گفته است که از پیوستن ترکیه به اتحادیهٔ اروپا حمایت می کند. پاپ در این مورد گفت: "ما سیاستمدار نیستیم اما امیدوار به عضویت ترکیه در اتحادیهٔ اروپا هستیم."

همزمان با سفر پاپ بندیکت به ترکیه دو تظاهرات بزرگ بر ضد وی در شهر آنکارا برگزار شد. روزهای پیش از ورود پاپ در دو شهر بزرگ ترکیه آنکارا و استانبول به رهبری احزاب اسلامی این کشور مانند حزب سعادت مظاهراتی بسیار گسترده که در آنها صدها هزار نفر شرکت ورزیده بودند، در اعتراض به سخنان پیشین پاپ و سفر وی به ترکیه برگزار شد. **ادامه درص۵**

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

مؤسس: استاد برهان الدین ربانی

سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی

ناشر : دفتر فرهنگی

زیر نظر هیأت تحریر

آدرس : کابل– چهار راهی زنبق ـ هتل و رستورانت زنبق طلائی صندوق پستی : ۲۲۶

شمارۀ تلفن: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹

Website: www.mujahid1357.com

E-mail: Mujahid1357@Yahoo. com

په ملي او نړیوالو هڅو کې د نوې کتنې اړتیا

یعقوب خیل

د بښنې نړیوال سازمان په دې وروستیو کې یو رپوټ خپور کړی چې په کې ویلي دي:

"په افغانستان کې د نړیوالو او سوله ساتي پوځونو د عملیاتو له امله تر اوسه نوی زره افغانان د کور پرېښودوته اړ شوي او هم ګڼ شمېر بې ګناه افغانان وژل شوي دي."

د دې سازمان مرکز په نیویارك دی او دا ښه ده چې د دغسې یو سازمان په خوله دافغانانو پر مظلومیت نړیوال خبرېږي.

نړیوال پوځونه د دې پرځای چې د افغانانو دودونه په پام کې ونیسي او د افغانستان د دولت د امنیتي ادارو له لارې نه خپل عملیات برنامه ریزي کړي د خپلو لاسته راغلیو اطلاعاتو او د خپل موروني هېواد د ذهنیت له مخې په عملیاتو لاس پورې کوي چې په پایله کې په زرګونو هېوادوال کډوالی ته اړ شوي او ګڼ شمېر وژل شوي دي. سره له دې چې هغوی ته ولسي جرګې او د مشرانو جرګې او د افغانستان دولتي مقاماتو په څو څو خلي په دې اړه ګوته نیولې او همغږي عملیاتو ته یې رابللي: خو دوی حتی سرپرې هم ونه کړ، او د دې ډول عملیاتو په پایله کې د ثبات او امن مخالفینوته ښه پلمه په ګوتو کېږي. تبلیغات کوي او د خپلو موخو لپاره ناراضان په خپلو لیکو کې تنظیموي، د ناآرامیو د زیاتوالي یو لامل هم د نړیوالو پوځونو ناسنجول شوي عملیات دي. دا چې د بښنې نړیوال سازمان په دې اړه رپوټ خپور کړ: نو ښه به دا وي چې دا پوځونه له سره په خپلو برنامو کې نوې کتنه وکړي.

بلخوا د ثبات راوستو لپاره له ښځه باید نوي استراتېژي جوړه شوي او وړاندېز مو دا دی چې نړیوال پوځونه دې له پولې اخوا د بې ثباتۍ د ډلګیو ملاتړوته په ټینګه ګواښ وکړي لکه چې د طالبانو تر راپرځېدو مخکې یې ورته کړی و دغسې، د افغانستان د ملي اردو او ملي پولیسو د روزنې بهیر دې ګړندی کړي: څکه مونږ تر هر چا په خپله ښه کولای شو، چې څه باید وکړو، څنګه جګړه وکړو او څنګه د لاسپوڅو مخه ونیسو، یو متل دی چې وایي: "سپي یې خوشي کړي او تیګې یې تړلي دي."

د هېواد په اړه زمونږ د نړیوالو دوستانو دریځ کټ مټ همداسې دی، زمونږ ملي اردو او ملي پولیس او امنیتي اداري پر پښو نه دروي، په اقتصادي شرایطو کې مو بدلون نه راولي د کوکنارو د بدیل راوستو لپاره هېڅ کار نه کوي خو دنډورې یې تر اسمانه ختلي دي، دغسې له پولي اخوا د بې ثباتۍ له سیمه ییزو اندېوالانو سره هر راز پوځي مرستې کوي، پر پوله د اچول شویو (!) پوځونو لګښت ورکوې پورونه یې ورته ښني: خو له مونږ سره یې د دې په مقایسه هېڅ نه دي او حتی ورځ تر ورځې د بېوزلۍ کچه لالوړېږي، او پر وعدو راباندې دا دی پنځه کاله تېر شول.

که په رښتیا د پردې تر شا څه نورې معاملې نه وي نو بیا خو دې یو مخې ټول نړیوال دوستان په خپلو دریځونو کې له سره نوې کتنه وکړي او په هېواد کې دې په واقعي توګه د نظام پر پښو درولو لپاره هغه څه وکړي چې دا موخه پرې عملي کېږي او که داسې نه وي کړکېچ به دوام مومي، چې دا د هیچا پر ګټه نه ده او دغسې به پر زرګونو وارې د بښنې د نړیوال سازمان غونډې ګوتنیونې راپورته کېږي.

دغسې مونږ له خپلو هېوادوالو غواړو، چې د ثبات راوستو په لاره کې خپلمنځي ګډې هلو ځلو ګړندی کړئ، حتی د جهادي تنظیمو مو او نورو ګوندونو استازي دې له مخالف لوري سره د تماس له لارې نه هغوی وهڅوي چې د ثبات راوستو په عملیه کې برخه واخلي او دېته مو یوازې سترګې پر لار نه وي، چې نړیوال پوځونه به مونږ ته ارو مرو بشپړ ثبات او امنیت راولي. د هغوی له شتون څخه باید د خپلو ملي ګټو لپاره فرصت غنیمت وګڼو!

افغانستان و بیداد فقر



وحید مژده

با سقوط رژیم طالبان، بارقهء امیدی در دل مردم افغانستان درخشید که دیگر دوران مشکلات به سر آمده و پس از این مردم لااقل در شرایطی قرار خواهند گرفت که در مقایسه با رژیم طالبان، کشور وضع اقتصادی نسبتا بهتری خواهد داشت و گرسنگی و فقر مفرط از جامعه رخت برخواهد بست. اما اینک پس از پنج سال و سرازیر شدن میلیارد ها دلار کمک های جامعهء جهانی، سازمان ملل متحد رسما هوشدار داده است که اگر به مردم افغانستان کمک های اضطراری صورت نگیرد، بیش از سه میلیون انسان در زمستان امسال با خطر گرسنگی و احیانا مرگ مواجه خواهند شد.

مسؤولان سازمان ملل متحد گفته اند که این کمک ها قبل از فرارسیدن زمستان، یعنی زمانی که با ریزش برف، راههای مواصلاتی مناطق دوردست بسته می شود باید به نقاط آسیب دیده رسانیده شود.

مؤسسهء امداد رسان اکسفام طی گزارشی از وضع بد اقتصادی در مناطق مرکزی افغانستان خبر داده و گفته است که جوانان این مناطق غالبا به کشور های همسایه رفته اند تا بتوانند به خانواده های شان در افغانستان کمک کنند. این مؤسسه هوشدار داده است که میلیونها زن و کودک در این مناطق با خطر جدی گرسنگی مواجه اند و عده یی هم در حال کوچ از این مناطق می باشند.

امسال بار دیگر در نقاطی از کشور بخصوص مناطق مرکزی، کمبود ریزش باران و برف موجب خشکسالی گردید. در مناطقی که زراعت دیمه یا للمی بخش مهمی از تولیدات گندم دهقانان را تشکیل می دهد، چشم دهقان به آسمان است تا مگر پارهء ابری، قطرات باران بر کشتزارش فرو بارد اما امسال دهقانان قادر نشدند تا به اندازهء تخمی که پاشیده بودند، گندم به دست آورند و حاصل زحمت شان به هدر رفت زیرا باران به موقع نبارید.

یک مؤسسه امداد رسان که در جنوب افغانستان فعالیت دارد گزارش داده بود که فقر ناشی از خشک سالی می تواند مردم را به حمایت از طالبان ترغیب نماید. مردم بیگار و گرسنه اند و به دست آوردن ماهانه یک صد دلار می تواند مشوق خوبی برای پیوستن آنان به صف طالبان باشد.

بنابرین می بینیم که مسألهء فقر تنها یک مسألهء اقتصادی نیست بلکه رابطهء نزدیک با نا امنی ها و توسعهء خشونت در کشور دارد اما متأسفانه جامعهء جهانی در طول پنج سال گذشته به مسأله یی با این اهمیت توجهی در خور مبذول نکرد و گمان این بود که برای از میان بردن خشونت، مردم افغانستان را باید با مظاهر تمدن غرب آشنا کرد و به ترویج دموکراسی پرداخت. گفته می شود که میلیارد ها دلار صرف این کار ها شد غافل از این که تا مردم، عملا تغییری در زندگی خود احساس نکنند، دیگر به دنبال هیچ شعار و پرچمی نخواهند رفت. اکنون پنج سال بعد از آن آغاز، فرماندهان ناتو هوشدار می دهند که اگر در کوتاه مدت، کار چشمگیری که بتواند تغییری در زندگی مردم افغانستان رونما سازد، انجام نیابد، مردم به طالبان رو خواهند آورد. اما حقیقت این است که در بعضی از مناطق، دیگر زمان گذشته و فرصت از دست رفته است.

تأثیر منفی دیگر خشک سالی، توسعهء ساحهء تحت کشت خشخاش در افغانستان است که گفته شده با ناامنی ها رابطهء نزدیک دارد. کوکنار گیاهی است که به آب کم نیاز دارد. در خزان کشت می شود و در اواخر بهار قبل از این که آثار خشک سالی نمودار شده باشد، به حاصل می رسد. طبیعت نیز گزینهء دهقان برای رو آوردن به سایر کشت ها را محدود می سازد.

سیلاب های امسال برای مردم بعضی از نقاط کشور مصایب بزرگ به بار آورد و دولت را که مانند همیشه فاقد آمادگی لازم برای چنین حوادث غیر مترقبه است، غافلگیر کرد. این سیلاب ها نه تنها از مردم دهها قربانی گرفت بلکه ساحات وسیعی از زمین های زراعی را نیز از میان برد.

در ولایات بادغیس و فاریاب که مردم بیشتر به مالداری مشغولند، هزاران رأس مواشی در اثر این سیلاب ها از بین رفت. مواشی باقی مانده هم برای زنده ماندن نیاز به علوفه دارند زیرا انبار های علوفه دربسیاری از این مناطق سیلاب زده طعمهء سیلاب شده است.

مسألهء فقر تنها یک مسألهء اقتصادی نیست بلکه رابطهء نزدیک با نا امنی ها و توسعهء خشونت در کشور دارد اما متأسفانه جامعهء جهانی در طول پنج سال گذشته به مسأله یی با این اهمیت توجهی در خور مبذول نکرد و گمان این بود که برای از میان بردن خشونت، مردم افغانستان را باید با مظاهر تمدن غرب آشنا کرد و به ترویج دموکراسی پرداخت

آنچه گفته آمدیم تصویر کاملی از این مصیبت بزرگ نیست، بدون شک ابعاد این فاجعه بسیار وسیع تر است. خانه های مردم ویران شده و معلوم نیست که اگر با آنان کمک های عاجل صورت نگیرد، سرمای زمستان را چگونه به سر خواهند آورد.

اما نباید گمان کرد که فقط مردم مناطق سیلاب زده و یا خشک سالی زده با خطر گرسنگی مواجه اند. در سراسر افغانستان گرانی بیداد می کند و اکثریت مردم توان خرید مایحتاج خویش برای حداقل نیازهای خود را ندارند. درآمد پایین، سطح خرید مردم را در مقایسه با ازدیاد قیمت ها کاهش داده است. در این جا ما با یک دولت ناکارآمد مواجه هستیم که بخشی از این مشکلات مردم ناشی از ندانم کاری های همین دولت است.

آن رشد دوازده در صد و سیزده درصد که با استناد به آمار های بانک آسیایی در مورد آن تبلیغ می شد کجا رفت؟ ادعای در آمد سرانهء سالانه چند صد دلار برای هر افغان تا چه حد حقیقت داشت؟ دولت در طول پنج سال گذشته تلاش نمود تا با حلوا حلوا گفتن کام مردم را شیرین سازد اما هیچگاه با تلخی زهر فساد که سلول سلول این دولت را مسموم کرده بود، مبارزه نکرد.

همین اکنون یک موتر باری که مثلا آرد را که اساسی ترین نیاز مردم است از یکی از بنادر مرزی کشور به کابل می آورد، در هرقدم با پاتک هایی مواجه است که با اجازهء مقامات مسؤول نظامی یا انتظامی در مسیر جاده ها برپا شده است. پولی که این پاتک سالاران دولتی از محموله های بار این موتر ها می گیرند به مراتب بیشتر از پولی است که چند سال قبل مثلا در پوستهء زرداد خان فریادی در مسیر راه کابل ـ جلال آباد گرفته می شد.

یک خبرنگار بی بی سی که مدتی قبل در مسیر جادهء کابل قندهار مسافرت کرده بود گزارش داد که در این مسیر در هر چند کیلومتر، پوسته یی به اصطلاح امنیتی برپاست و از هر موتر پول دریافت می کنند. این وضع کاملا شبیه به وضعی است که مردم قبل از ظهور طالبان، بیش از یک دهه قبل شاهد آن بودند.

تاجر خود این پول را نمی پردازد بلکه آن را به عنوان بخشی از مصارف، بالای قیمت جنس اضافه می کند و از مستهلک می گیرد. و در این راه سیستم اقتصاد بازار که دولت حامی آن است به تاجران کمک می کند تا خود قیمت ها را در بازار مطابق به خواست خود تعیین نمایند.

یکی از تاجران می گفت که اگر رشوه و اخاذی های مسیر راهها از میان برداشته شود، اجناس اولیهء مصرفی به قیمت نازلتر به دسترس مردم قرار می گیرد اما دولت اصلا به چنین کار تمایلی ندارد. همه در این دولت به این فکرند که مدت زیادی در اختیار ندارند و باید در اسرع وقت و قبل از این که زمان کار سپری شود، ثروت بیندوزند. این وضع بار دیگر طالبان را از کمک تجار برخوردار خواهد ساخت. همانگونه که در گذشته چنین شد.

هرچند گاه یکبار تغییری در سطح رونما می گردد تا مردم را چندروزی سرگرم و به آینده امیدوار سازند اما دیگر این حربه نیز کارایی خود را از دست داده است. مردم دانسته اند که ریشه های این درد به مراتب عمیق تر از آن است که با تغییر لوی سارنوال (دادستان کل) و یا شهردار برطرف گردد.

ناتو در برابر چالش های جدید

پوهندوی عبدالعلی کوهی

ناتو و نیروهای ائتلاف در برابر چنین چالش های جدیدی مواجه می باشند که ناگزیر است در برابر این همه موانع از خود عکس العمل معقول و منطقی نشان دهند. این کار ایجاب یک برنامۀ ملی و سراسری را در تفاهم با نیروهای صلح بین المللی می نماید. اصلاح درون نظام و متن ساختارهای سیاسی مهمتر از جبهۀ جنگ است

حضور نیروهای ائتلاف و ناتو در افغانستان، به هدف ثبات، دموکراتیزه ساختن و رفاه اجتماعی عنوان گردیده است، که این صدا در آغاز درمیان مردم طنین خوب داشت. اما این سیاست ایالات متحدۀ امریکا و متحدانش همواره از سوی بسیاری از کشورهای خاور میانه و بسا از مناطق دیگر جهان با بد بینی همراه بوده است.

موضعگیری و دفاع امریکا از اسرائیل در مقاطع مختلف؛ حملۀ امریکا به عراق، به بهانۀ دست داشتن حکومت عراق در تولید اسلحۀ هسته یی و با استفاده از قطعنامۀ ۴۴۱ ملل متحد آمریکا به اقدام نظامی علیه عراق متوسل گردید. در حقیقت امریکا خارج از چهارچوب سازمان ملل متحد، فقط با تفاهم با کشور انگلیس به این کار اقدام کرد. در حالی که سایر اعضای شورای امنیت به این عمل نظامی مخالف بودند و این در صورتی است که میزان وفاداری به ائتلاف بین المللی در حمله بر عراق و آزاد سازی کویت در سال ۱۹۹۱م فراگیر و گسترده بوده است. اما در حمله بر عراق بسیاری از متحدان نزدیک ایالات متحدۀ امریکا مخالف بودند و حل مسأله را در چارچوب سازمان ملل متحد قابل حل و فصل می دانستند.

با این همه مخالفت ها رئیس جمهور بوش در مارس ۲۰۰۳ بدون توجه به مخالفت اکثر اعضای شورای امنیت، سازمان ملل متحد و جامعۀ جهانی حمله بر عراق را آغاز کرد. در حالی که رهبری حکومت عراق به دیالوگ با شورای امنیت حاضر بود. تا این که امریکا جنگ را با عراق آغاز کرد و سرنگونی صدام را نشانه گرفت. طوری که جریانات سیاسی در افغانستان نشان داد، با وجود فشارهای بین المللی، ادارۀ طالبان در افغانستان با دیالوگ با امریکا و متحدان آن حاضر نبودند و هیچگاه در جهت خواسته های ملل متحد از خود چراغ سبز نشان ندادند. تا این که حمله بر افغانستان از سوی نیروهای ائتلاف بین المللی آغاز گردید و ادارۀ طالبان در قبال آن متلاشی شد. اما تجربه نشان داد که در عراق فاجعۀ انسانی شکل گرفت و تمدن تاریخی کرانه های دجله و فرات در حال نابودی قرار دارد. تعدادی از کارشناسان و کارگزاران عرصۀ نظامی بر پیروزی نظامی در عراق اصرار می ورزند، در حالی که تعدادی هم بر خروج نیروها از این کشور پافشاری می نمایند.

گفته می شود که جنگ در عراق به حالت مزمن در آمده است و به عقیدۀ کارشناسان سیاسی، شکست حزب جمهوری خواهان در انتخابات اخیر، ناشی از این جنگ بوده است و ضریب اشتباهات جمهوری خواهان را بلند برده است تا حدی که وزیر دفاع این کشور قربانی این اشتباهات گردید. تعویض وزیر دفاع امریکا از یک واقعیت خبر می دهد که آن نا رضایتی از سیاست جنگی امریکاست.

اما در افغانستان برخلاف مردم عراق، از حضور نیروهای ائتلاف بالنسبه مردم با لطف کریمانه، به آن نظر داشتند و حضور این نیروها را به فال نیک گرفتند و به آنها امید بستند تا شیرازۀ امور در کشور به سامان آید. طوری که اهداف این نیروها را بازگشت ثبات سیاسی و به تبع از آن رفاه اجتماعی و سرکوب دهشت افگنان تشکیل می داد. چیزی که مردم از کمبود آن رنج می بردند اما نتائج عملکردها، نشان داد که گرفتن ابتکار وصلاحیت امور افغانستان، نه تنها ادعاهای دموکراتیزه کردن، رفاه مردم و بازسازی سمت نیافت؛ بلکه این سیاست در ظاهر امر از نا آرامی های بیشتر هشدار می دهد. طوری که دیده می شود در این کشور بخش هایی از آن به مرکز تشنج تبدیل شده و دشنه های خشونت از غلاف برون آمده و آتش بی اعتمادی در حالی گسترش به سایر مناطق امن این کشور است.

شاید همۀ ما به استقراء به این نتیجه رسیده باشیم که یک اشتباه هم در افغانستان و هم در عراق تدارک گردیده است که آن خلع سلاح و حذف اردو در عراق و حذف نیروهای ملی و مقاومت در افغانستان است که این نیروها در سنگرهای داغ مقاومت آبدیده شده بودند و این نیروها می توانستند در کنار نیروهای بین المللی به اهداف صلح و امنیت کمک نمایند.

ظرف سال های اخیر بی کفایتی دولت مرکزی افغانستان در امر مبارزه با مواد مخدر، فساد اداری، بی رویه گی در مشارکت سیاسی، ضریب اشتباهات دولت را بلند برده و نیروهای ائتلاف و ناتو را با چالش های جدیدی مواجه ساخته است. به یقین دولت آقای کرزی ناگزیر است به قربانی اشتباهات خود بپردازد و در سیاست های کلان کادری و رهبری خود یک بازنگری جدی نماید؛ زیرا وقت آن رسیده است. مماشات و تبلیغات بیش از حد دولت، دیگر در مورد نظام کارساز نمی باشد. وجود چنین نا باوری ها در دولت به یقین جهات مخالفین را تقویه خواهد کرد و نا همآهنگی را در همه عرصه ها به وجود خواهد آورد. طوری که دیده می شود در ولایات و مناطقی که آمادۀ بازسازی و رفاه اجتماعی است نارضایتی و عدم اعتماد مردم نسبت به دولت مرکزی ازدیاد می یابد. صدای اعتراض و مخالفت برخی از ولایات و مناطقی که در آن آرامش نسبی حکمفرماست ناتو و نیروهای ائتلاف را با چالش های جدی مواجه ساخته است.

در افغانستان هر تغییر و تحول سیاسی با هیاهو، تبلیغت و با شور و شوق همراه بوده است و پس از چندی به بن بست کشیده می شود. این تجربۀ چند دهۀ اخیر کشورماست. بسیاری از شعارها را که دولت در آغاز حیات خویش عنوان کرده بود، ناموفق از آب به در آمد. عناصر ضعیف دولت در حال چاق شدن است. نا رضایتی در تمام سطوح کشور از حکومت جریان دارد. تا هنوز دولت قادر نشده است کشت بدیل برای تریاک ایجاد نماید. میزان سرمایه گذاری در کشور ناچیز است، دولت در جهت ایجاد طبقۀ متوسط جامعه کمترین برنامه روی دست گرفته است، مهاجرت ها از کشور به کشورهای همسایه در حال گسترش است، اقتصاد غیر مشروع از طریق قاچاق و مواد مخدر سر زبان هاست، حتا گفته می شود که تعدادی از ارکان دولتی به این کار مبادرت می ورزند. تفاوت زیاد حقوق در ادارات دولتی، موجبات فساد اداری و ارتشاء را به وجود آورده است. این ها و ده ها موارد دیگر زمینه های تفسخ و پوسیدگی دولت را فراهم ساخته و وقت آن فرارسیده است که دولت با یک قربانی عظیم اشتباهات خویش را تلافی نماید.

ناتو و نیروهای ائتلاف در برابر چنین چالش های جدیدی مواجه می باشند که ناگزیر است در برابر این همه موانع از خود عکس العمل معقول و منطقی نشان دهند. این کار ایجاب یک برنامۀ ملی و سراسری را در تفاهم با نیروهای صلح بین المللی می نماید. اصلاح درون نظام و متن ساختارهای سیاسی مهمتر از جبهۀ جنگ است.

اگر هرچه زودتر به این مهم رسیدگی نشود جبهۀ مخالفان دولت تقویه خواهد شد و نیروهای بین المللی در برابر چنین چالش هایی قرار دارد که به موقع به حل آن بپردازد. در غیر آن شیرازۀ امور با شگاف های عظیمی مواجه خواهد گردید.

د قطر چاپ الشرق ورځپانه:

هوښیار او ملي کتوته وفادار مشران به لبنان له داخلي جګړو نه وساتي

د لبنان د وضعې په اړه د هغه هېواد رسنۍ او همدا رنګه بهرنۍ رسنۍ یو لړ مطالب خپروي، چې مونږ د قطر چاپ "الشرق" ورځپاڼې مطلب په لنډو راخلو:

"لبنان به پر کومې لورې ودرومي؟" دا د الشرق ورځپاڼې د یوې څېړنیزې مقالې عنوان دی چې په کې کښل شوي دي: "د لبنان د صنایعو د وزیر "پي یر جمیل" له ترور نه وروسته دا هېواد یو ځل بیا د پاڼې پر سر ولاړ دی؛ خو له تیریو جګړوته چې د لبنان ولس کومې پایلې تر لاسه کړې او اوس کوم تاریخي بهیر وهي: نو ارزوني ښيي چې دا لړې بریښي چې دا هېواد به یوځل بیا د کورنیو جګړو په دام کې راونښلي. په هر حال د داخلي جګړې مساله یو بالقوه موضوع ده؛ خو د هغه د بالفعل کېدو احتمال هر وخت شته. باید و وینو چې څوك د لبنان د داخلي جګړو ذهنیت اوارولوته بدې وهي یا غوره ده چې ووایو څوك دي چې په پیل کې د لبنان سیاسي کړکیچ ته لاره اواروي او ورپسې د هغه هېواد له داخلي جګړې نه ګټه اخلي."

مقاله زیاتوي: "د لبنان په وروستي جنګ کې چې اسرائیلو له شرم نه ډکه ماتې وخوړه: نو دې جګړې د سیمې معادلې درې ورې کړې. د عراق کړکیچ یې پراخه کړ او د فلسطیني ځوانانو روحیه یې لاپسې غښتلې کړه؛ خو اسرائیلو او امریکا له دې جګړې نه څه لاسته راوړنې نه لرلې او په سپین میدان هیبت وهلي پاتې شول.

د لبنان د پخوانی لومړني وزیر رفیق حرېرې وژنه او له مړیني څخه وروسته پایلې یې ښيي، چې دا وژنه د یوې سنجول شوې برنامې له مخې وه، د لبنان ټولو ګوندونو لاس یو کړی و، چې د ملي یووالي دولت جوړ کړي؛ خو دې وژنې دا هر څه پر سیلاب یووړل او ګټه یې د حرېرې د ترور طراحو ترلاسه کړه".

د ورځپاڼې څېړونکی لیکي: "د حریری له وژنې څخه وروسته لبنان یوځل بیا د سیاسي ګډوډیو په لومه کې پرېوت او د لږکیو پورې اړوند ګوندونو، چې اصلاً د هیڅ ډول بریا تمه یې نه کېده، له وضعې نه په ګټې اخیستو سره د لبنان د برخلیك جوړولو واګې تر لاسه کړې او څنګه یې چې غوښتل د بهرنیو په اشاره یې پرېکړې کولې، چې یوه یې هم له لبنان څخه د سوریې د پوځونو ایستل و، حال دا چې د "طایف" د پرېکړې له مخې سوریایې پوځ د لبنان د دولت په غوښتنه هلته تللی و، چې د هغو تالي ځنو په مقابل کې ودرېږي چې د لبنان امنیت او ثبات یې ګواښاوه."

په مقاله کې راغلي: "دا ډول ګوندونه چې د رفیق حرېرې د وژنې په پایله کې سیاسي بریاته رسیدلی او په حقیقت کې خپل سیاسي موفقیت د حریری له وژنې نه راولاړ شوی بولي، نو همدا تبلیغوې چې سوریه د دې وژنې تر شا لاس درلود. اوس هم وینو چې د جمیل وژنه، نه د لبنان د حزب الله او نه هم د سوریه په ګټه ده، حتی د لبنان د ملي ګټو پرخلاف ده. له لبنان څخه د سوریې د پوځونو وتل د اسرائیلو پر ګټه و چې د حرېرې پر وژنه تر سره شو. د جمیل وژنه هم په داسې وخت کې عملي شوه چې ټول لبناني ګوندونه یوه خوله شوي وو، چې د ملي ائتلاف یو حکومت جوړ کړي چې دې وژنې دا هرڅه پر شا وتمبول. او هم د لبنان حزب الله او نورو ګوندونو چې د اوسني حکومت دراپرځولو لپاره په سوله ییز تحض لاس پورې کاوه، هغه وځنډو حتی مساله یو مخې اپوټه شوه!

مقاله زیاتوي: "د لږ کېږدلګی چې له سیاسي ډګره وتونکي وې یوځل بیا مطرح او را وتوکېدی او له دې وژنې نه د سیاسي برداشتونو په اخیستو سره یې په حکومت کې ضعیف شوی موقعیت بیرته راتینګ او غښتلی کړ. د څېړونکیو په وینا د جمیل د جنازې مراسم په اصل کې یو ډول سیاسي غونډه وه، چې سیاسي ډلګیو د ځان د مطرحولو لپاره ترې ګټه پورته کړه. اوس ئو په لبنان کې د دې نوي سیاسي وضعیت په پیدا کېدو سره دا پوښتنه مطرح کیږي چې دا هېواد به پر کومې لورې ګام کیږدي؟ آیا د پردیو په لمن کې لوېدلي لږکۍ ډلی به له وضعیت نه ګټه واخلي یا دا چې واقعیتونه څه نور څیزونه په ګوتو کوي؛ ځکه دا ځل نه حزب الله، پخوانی حزب الله دی او نه د لبنان ولس پخوانی بې تجربې ولس دی".

د څېړنې په پای کې راغلي چې: "د لبنان په داخل کې د سیاسي ترورونو جریانونه، تر څه وخته پورې دا هېواد سیاسي کړکیچونوته را کاږلای شي؛ خو نه شي کولای دا هېواد بیا د کورنیو جګړو په لومه کې ونښلوي. لبنان اوس د هوښیارو او د ملي ګټو خوندي کوونکیو مشرانو له شتون څخه برخمن دی، چې ډاډه یو، دا هېواد به په اسانۍ د انسان ډولو دیوانو په منګولو کې راګیر نه شي، چې پردي بیا د دا هېواد په خپلې خوښې مطلوبې لورې ته رهبري کړي او د لاسپوڅو ډلو د حاکمیت له لارې نه په دې هېواد او سیمه کې خپلې ګټې تر لاسه کړي."

چامه یا غزل

آذری حسینی

دراینکه غزل از زیبا ترین وموزون ترین قالب های شعر فارسی است و اکثر اشعار زیبای فارسی درقالب غزل سروده شده است، جای هیچ شک وشبهه یی نیست، قالب عزل از ادوار گذشته تا امروز شیوا ترین و مأنوس ترین شکل شعر فارسی، بوده و هست.

معانی باریک، مضامین تازه و بکر، احساسات و افکار لطیف شاعرانه و دل انگیز، همواره در قالب غزل متجلی گردیده و همچنان غزل فارسی، ممثل وسعت تفکر، اندیشهٔ بلند و ذوق سرشار مشرق زمینیان به شمار می رود. غزل احتوا کنندهٔ مضامین عازمانه، عاشقانه، مسائل دینی، بث الشکوی، مدح، وعظ، پند و حکمت و... بوده و ترجمان احساسات وتأثرات شاعر و بیان کنندهٔ شادی ها، غم ها، آلام و آرزوهای او می باشد.

طی ادوار و قرون ممتادی، در سیرتحول و تکوین غزل تحولات بزرگی، چه از لحاظ قالب و چه از حیث محتوا و مضمون رونما گردیده، و از آوانی که معانی عالی اخلاقی و مضامین حکمت و عرفان وارد عرصهٔ شعر فارسی گردیده است، همهٔ انواع شعر، خاصتاً نوع غزل دستخوش تحولی دلپذیر شده و با افکار و معانی بلند اخلاقی و عرفانی امتزاج یافته است.

در اصطلاح ادبی غزل شعری است حدود پنج، هفت یا نه الی دوازده بیت - که تمام مصاریع دوم ابیات آن دارای قافیه می باشد، مطلع غزل "بیت اول" حتماً هر دو مصراع باید مقفی باشد، در غیر آن غزل نبوده به آن قطعه اطلاق می شود، شاعر در بیت آخر (مقطع) غزل معمولاً تخلص، اسم شعری خویش را ذکر می کند، در باب تعداد ابیات غزل نظریات مختلفی ارائه گردیده است. "غزل در اصطلاح شعرای فارسی، اشعاری است بریک وزن و قافیت، با مطلع مصرع که حد معمول متوسط بین پنج بیت تا دوازده بیت باشد و گاهی بیشتر از آن تا حدود پانزده و شانزده بیت و به ندرت تا نوزده بیت نیزگفته اند. اما از پنج بیت کمتر چون سه، چهار بیت باشد می توان آن را غزل ناتمام گفت و کمتر از سه بیت را به نام غزل نشاید نامید." (۱)

"دراصطلاح ادب غزل اشعاری است بریک وزن و قافیت بامطلع مصرع که حد معمول و متوسط آن بین پنج تادوازده بیت می باشد و گاهی بیشتر از آن تا حدود هیجده بیت نیزگفته اند. بیت اول غزل را مطلع، و بیت آخر آن را که معمولاً نام شعری شاعر یا تخلص درآن آورده شود، مقطع گویند. اصطلاح غزل ابتدا مخصوص اشعار غنایی و سروده های آهنگین عاشقانه بوده است که با الحان موسیقی تطبیق می شده و آن را غالباً با ساز و آواز می خوانده اند، چنان که حافظ گوید:

مطرب از درد محبت غزلی می پرداخت
که حکیمان جهان رامژه خون پالابود" (۲)

برطبق سنت وتأکید کتب بدیعی، ابیات غزل باید معمولابین پنج تا دوازده بیت باشد.

در غزلیات سعدی و حافظ معمولاً تعداد ابیات، هفت یا هشت است و اصولاً در طی تکامل صوری غزل، عدد هفت برای تعداد ابیات آن تثبیت شده است چنان که کمال خجندی گوید:

مرا هست اکثرغزل هفت بیت
چوگفتار "سلمان" نرفته زیاد

ونیز جامی گوید:

به بوستان سخن مرغ طبع من اکثر
به هفت بیت شود نغمه ساز و قافیه سنج
زهفت عضو یکی یا دو باد کم آن را
که هفت بیت مراشش رقم زند یا پنج

اما باید دانست که این قاعده کلی نیست، چنان که وحشی غزل چهار بیتی ومولوی غزل های پانزده بیتی وگاه ۴۳ و ۴۷ حتی و ۸۲ بیتی دارد.

صائب نیز غزل ۱۹، ۲۲، ۳۱، ۳۳، و ۳۵ بیتی دارد وبه طور کلی تعداد ابیات در غزل هندی نامحدود است." (۳)

به طور یقین غزل نوعی شعر است که از زمانه های قدیم به موازات تغزل، در اول قصیده سروده می شده و آن چنان بوده که در آغاز قصاید، بیت هایی می سروده اند و در آن ابیات از عشق و یا وصف معشوق یا بهار و خزان سخن می گفته اند، تاقصیده زیباتر و لطیف تر شود و آن را "نسیب" "تشبیب" یا تغزل می نامیده اند که فعلاً نیز در قصاید معمول است و نظر به محتوا و مضمون آن را "نسیب" یا تشبیب" می گویند سروده می شد.

"براگینسکی و برخی دیگر از محققان عقیده دارند که، منشأ غزل ترانه هایی عامیانه می باشد، بعضی عقیده دارند که، باید بین غزل به معنی عام وخاص آن تمایز قایل بود، منشأ غزل و به معنی عام "مصطلح" همان است که با سعدی به کمال خود رسیده است به ترانه ها و اشعار عامیانه (folk) (poetry) می رسد - شبلی نعمانی در شعر العجم و احمد آتش بر آنند که غزل از تشبیب یا نسیب قصاید عربی منشعب شده و اندک اندک به شکل خاص خود را در آمده است. ریبکا دربارهٔ منشأ غزل می نویسد: "هنوز کاملاً روشن نشده که آیا پیدایش غزل بر اثر تفکیک تغزل ابتدای قصیده که به آواز خوانده می شده است (نسیب) از قصیده بوده یا مستقیماً از غزل عربی اقتباس شده، بدون آن که در اوایل امر در ابیات فارسی دری به عنوان یک شعر کامل و مستقل تلقی گردد و یا از نوعی ترانه های پیش از اسلام ریشه گرفته است. احتمالات دیگری هم وجود دارد" (۴)

طوری که یاد آور شدیم، در مورد پیدایش غزل نظریات مختلفی ارایه شده، بعضی ها آن را اقتباسی از شعر عربی می دانند و عده یی نیز آن را نتیجهٔ تکامل تغزل و جدایی آن از قصیده به حساب می آورند و نظریهٔ دیگری نیز موجود است که شاید از نوعی ترانه های موجود قبل از اسلام ریشه گرفته باشد احتمالات دیگری هم وجود دارد".

محققان غزل و تغزل هر دو را از جملهٔ اشعار غنایی دانسته اند. اشعار غنایی در شعر فارسی از اواسط قرن سوم وبه تعبیری دیگر از آغاز پیدایش شعر دری آغاز شد و قدیمی ترین این نوع شعر را در اشعار به جامانده از حنظلهٔ بادغیسی می توان یافت، اما دورهٔ کمال و رشد، غزل و تغزل، اشعار غنایی در زبان فارسی دری از قرن چهارم شروع شد. در این دوره است که سخنوران و شاعران به سرایش نوع خاصی از شعر که غزل می نامند وگنجانیدن تغزلات زیبا در تشبیب قصاید آغاز کردند."

نخستین غزل های دل انگیز و آبدار پارسی را رودکی سرود و این نوع از شعر او چندان مطبوع بود، که حتی استاد سخن "عنصری" هم خود را از آوردن نظایر آنها عاجز می دانست و می گفت:

غزل رودکی وارنیکوبود
غزلهای من رودکی وارنیست
اگر چه پیچم به باریک وهم
بدین پرده اندر مرا بار نیست

شاعر معاصر "رودکی" یعنی شهید بلخی نیز دارای غزلهای لطیف است وچنانکه در ذکر شاعران قرن چهارم و نیمهٔ اول قرن پنجم دیده ایم، کمتر شاعری از آن دوره می شناسیم که دارای غزلهای ساده و شیوا به زبان دری نباشد (دورهٔ شعر سبک خراسانی) خاصتاً در نیمهٔ اول قرن پنجم که غزل و تغزل در شعر فرخی کمال بسیار یافت و این شاعر معانی غنایی را در غزل وتغزل یکسان آورد" (۵)

تنوع موضوعی در غزل، امری دفعی ویکبارگی نبوده بلکه حاصل فرایندی نسبتاً طولانی می باشد که ابتدا از گسترش دامنهٔ موضوعات در غزل های مختلف آغاز می شود، غزل فارسی از همان عصر استقلال از قصیده (قرن ششم) راه تنوع را در پیش گرفت وغزل سرایان کوشیدند تا آفاق تجارب و قلمرو بیان خود را هرچه بیشتر گسترده ترسازند همان گونه که در اخیر قرن پنجم و اوایل قرن ششم در دیوان های شاعرانی مانند سنایی و معزیی غزلیات زیادی وجود دارد و می بینیم که، غزل رفته رفته به عنوان نوع خاصی از شعر تلقی گردیده است و در نیمهٔ قرن ششم و اوایل قرن هفتم باز هم می بینیم که غزل سرایی رواج بیشتری پیدا می کند و غزل سرایان موفقی مانند انوری، و ظهیرالدین فاریابی ظهور می نمایند و بالاخره درقرن هفتم غزل با شیخ اجل سعدی وحافظ، به کمال خویش می رسد.

سنایی غزنوی متوفی۵۲۵ اولین شاعری است که غزل را به طور جدی آغاز کرد در این جا یاد آور می شویم که "او از چند جهت شاعری پیشرو است ازجمله این که قصیده را به راه تحقیق و شریعت وطریقت انداخت (همچون ناصرخسرو که آن را وقف حکمت کرد). از لحاظ شیوهٔ بیان، تمثیل حکمی و عرفانی را، به اوج اعتلا رساند و نیز سمبولیزم (symbolism) عرفانی را در شعر به ویژه غزل تحکیم کرد، کمیت غزل را هم نسبت به عصر خود افزایش چشمگیری بخشید (۴۰۸) غزل. در مورد غزل نیز علاوه بر نوجویی هایی، در زمینهٔ شکل و طرز بیان تنوعاتی درحوزهٔ مضامین غزل ایجاد کرد و از جمله شعر عارفانهٔ مبتنی بر مفاهیمی چون، رندی، قلاشی، قلندری، شطح، زاهدیه و واعظیه و... این ها را اوج و رواجی بی سابقه داد، به گونه یی که شاعران دیگر از جمله حافظ مدیون اویند، درساختار غزل، بدون این که قصد مبالغه داشته باشیم باید بگوییم که مضامین کما بیش متنوع را درغزلی واحد گنجاند، اگرچه این دسته ازغزلیات او نسبت به کل غزلهایش کم است ولی از او باید در حدود شرایط عصر او توقع داشت." (۶)

مولوی هم که در سیر معنوی غزل از دنباله روان سنایی محسوب می شود، می گوید:

"عطار روح بود وسنایی دو چشم او ما ازپی سنایی وعطار آمدیم" (۷)

طوری که مشاهده می شود، غزل در قرون سوم و چهارم الی قرن پنجم بیشتر از اعصار بعد، غالباً با الحان و موسیقی همراه بوده است و حتی تصور می شود که، این قاعدهٔ قول و غزل بوده که همواره با لحن و موسیقی توأم باشد، به عنوان مثال در عهد سامانیان می توان از استاد مسلم شعر و موسیقی "رودکی" نام برد که بر علاوهٔ این که، شاعر و استاد توانایی بوده، موسیقیدان ماهر و متبحری نیز بوده است.

در لباب الألباب محمد عوفی در بارهٔ رودکی چنین می خوانیم: "او را آفریدگار تعالی آوازی خوش و صوتی دلکش داده بود و به سبب آواز در مطربی افتاده بود و از ابوالعبک بختیار که در آن صنعت صاحب اختیار بود بربط بیاموخت و در آن ماهر شد و آوازهٔ او به اطراف و اکناف عالم برسید."

گرچه لازم به تذکر است که در هر عصر و زمانی الی قرون اخیر همین غزل بوده که با نغمه و آهنگ و الحان همراه بوده است، چنانچه "عبدالقادر مراغی (۷۳۸-۷۵۴) موسیقیدان معروف قرن ۸-۹ که مؤلف کتاب (مقاصد الإلحان و جامع الإلحان) است غزل "ذیل را که از غزل های اصیل مولوی است، در آهنگ نغمهٔ "حسینی" تصنیف ساخته بود:

"بیمار شود عاشق الا بنمی میرد
مه گرچه شود لاغر استاره نخواهد شد" (۹)

در قدیم الأیام غزل مخصوص اشعار غنایی، آهنگ و سرود بوده و با الحان و موسیقی تطبیق می شده است و در تعداد ابیات و سایر خصوصیاتی که فعلاً غزل دارا می باشد نیز پابندی وجود نداشته است.

اولین غزل فارسی که به اسلوب و سبک غزل به شکل متعارفی که امروزه بدان غزل اطلاق می گردد، طوری که در کتاب (سیر غزل در شعر فارسی) ص۵۵ بدان اشاره شده از شهید بلخی متوفی (۲۲۵) هجری قمری دانسته اند چنانچه می خوانیم: "بدین ترتیب با مدارک موجود - غزل زیر از شهید بلخی را باید اولین غزل زبان فارسی دانست:

مرا به جان تو سوگند و صعب سوگندی
که هرگز از تو نگردم نه بشنوم پندی
دهند پندم و من هیچ پند نپذیرم
که پند سود ندارد به جای سوگندی
شنیده ام که بهشت آن کسی تواند یافت
که آرزو برساند به آرزومندی
هزار کبک ندارد دل یکی شاهین
هزار بنده ندارد دل خداوندی
ترا اگر ملک چینیان بدید روی
نماز بردی و دینار بر پراگندی
ترا اگر ملک هندوان بدیدی موی
سجود کردی و بتخانه هاش برکندی
به منجنیق عذاب اندرم چو ابراهیم
به آتش حسراتم فکند خواهندی
ترا سلامت باد ای گل بهار و بهشت
که سوی قبلهٔ رویت نماز خوانندی".

پی نوشت ها

۱- فنون بلاغت و صناعت ادبی علامه جلال الدین همایی چاپ هفتم سال ۱۳۷۰

۲-۳- انواع ادبی، دکتر حسین رزمجو انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد چاپ سوم سال ۱۳۷۴

۴- سیر غزل در شعر فارسی دکتر سیروش شمیسا انتشارات فردوسی، تهران چاپ سوم، ۱۳۷۰

۵-۶- مجلهٔ دانشکدهٔ ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد

۷- سیر غزل فارسی، ص۷۶

ارمغان حجاز

اقبال لاهوری

به این پیری ره یثرب گرفتم
نواخوان از سرود عاشقانه
چو آن مرغی که در صحرا سر شام
گشاید پر به فکر آشیانه
***
گناه عشق و مستی عام کردند
دلیل پختگان راخام کردند
به آهنگ حجازی می سرایم
"نخستین باده کاندر جام کردند"
***
سحر با ناقه گفتم نرم تر رو
که راکب خسته و بیمار و پیر است
قدم مستانه زد چندان که گویی
به پایش رگ این صحرا حریر است
***
چه خوش صحرا که در وی کاروان ها
درودی خواند و محمل براند
به ریگ گرم او آور سجودی
جبین را سوز تا داغی بماند
***
خوشا صحرا که شامش صبح خند است
شبش کوته و روز او بلند است
قدم ای راهرو آهسته تر نه
چو ما هر ذرهٔ او دردمند است
***
بیا ای همنفس با هم بنالیم
من و تو کشتهٔ شأن جمالیم
دو حرفی بر مراد دل بگوییم
به پای خواجه چشمان را بمالیم

شرط نیکنامی

پروین اعتصامی

نیکنامی نباشد، از ره عُجب
خنگ آز و هوس همی راندن
روز دعوی، چو طبل بانگ زدن
وقت کوشش، زکار واماندن
خستگان را زطعنه، جان خستن
دل خلق خدای رنجاندن
خود سلیمان شدن به ثروت و جاه
دیگران را زدیو ترساندن
با در افتادگان ستم کردن
زهر جای شهد نوشاندن
اندر امید خوشهٔ هوسی
هر کجا خرمنی است سوزاندن
گمرهان را رفیق ره بودن
سر زفرمان عقل پیچاندن
عیب پنهان دیگران گفتن
عیب پیدای خویش پوشاندن
بهر یک مشت آرد، بر سر خلق
آسیا چون زمانه گرداندن
گویمت شرط نیکنامی چیست
زانکه این نکته بایدت خواندن
خاری از پای عاجزی کندن
گردی از دامنی بیفشاندن

راهیابی زبان فارسی به نیم قارهٔ هند

بخش چهارم

ترجمه و تلخیص: محمد نسیم فقیری

گجرات یکی از مراکز مهم تبلیغ و ترویج تصوف بود که از مهمترین شخصیت های آن، می توان از سید محمد برهمن از پتن نام برد. او با عقاید ملحدانهٔ قرامطه و دیگر فرقه های اسماعیلی که در گجرات دارای قدرت و نفوذ بودند، مبارزه نمود.

در دکن و هند جنوبی نیز علاوه بر سید محمد بنده نواز گیسو دراز، صوفیان دیگری نیز حضور داشتند که سید مظهر ولی، سید ابراهیم شهید، بابا فخرالدین، شیخ منتخب الدین و زری زر بخش از آن جمله اند. و در بنگال یکی از شاگردان خواجه قطب الدین بختیار کاکی به نام شیخ جلال تبریزی شهرت زیاد پیدا کرد. خلاصه این که مسلک تصوف تا خاتمه عهد سلاطین در نیم قاره رواج یافت و مردم نیز به تصوف رو آورده و در مورد بزرگان آن به نوشتن کتاب ها و رساله ها اقدام نمودند. بر همین مبنا است که ذخیره مهم این عهد متعلق به این صنف ادبیات است. سر فهرست تصانیف تصوف، کتاب«کشف المحجوب» داتا گنج بخش است که یک اثر برجسته و ممتاز بشمار می رود. هم چنان شرف الدین بوعلی قلندر نیز دارای آثار متعدد بوده که از آن جمله: مکتوبات، حکمت نامه، حکم نامهٔ شیخ بوعلی قلندر و مثنوی بوعلی قلندر را می توان نام برد.

آثاردیگر تصوف درین عهد

۱- انوار المجالس نوشتهٔ خواجه محمد امام نوهٔ شیخ فریدالدین گنج شکر مشتمل بر ملفوظات شیخ مذکور.

۲- فواید الفواد از سید حسن علاءالسجزی شاعر معاصر امیر خسرو، در مورد احوال و اقوال حضرت نظام الدین اولیاء.

۳- سرور الصدور از فریدالدین مرید شیخ حمیدالدین ناگوری.

۴- ملک الملوک از ضیاءالدین نخشبی خلیفه شیخ گنج شکر در مورد مسلک تصوف، و شرحی بر دعای مشهور سریانی نیز نوشته است.

۵- خیر المجالس منسوب به حمیدالدین قلندر شامل ملفوظات حضرت روشن چراغ.

۶- ادب الطالبین منسوب به حضرت روشن چراغ دهلی.

۷- انتباه المریدین منسوب به حضرت روشن چراغ دهلی.

۸- سیر الاولیاء از سید محمد بن مبارک امیر خورد کرمانی مرید شیخ چراغ.

۹- تحفة النصایح از یوسف گدا شاگرد شیخ چراغ.

۱۰- مناقب الصدیقین از شیخ عبدالمقتدر در مورد زندگی نامهٔ بزرگان سلسلهٔ چشتیه.

۱۱- ارشاد السالکین و برهان العارفین از شیخ شرف الدین بن یحیی منیری شاگرد شیخ نجیب الدین فردوسی(الموکل) در اصول تصوف.

۱۲- فواید رکنی از شیخ شرف الدین منیری.

۱۳- بشارة المریدین و مکتوبات از میر سید اشرف جهانگیر سمنانی.

۱۴- جوامع الکلم از صوفی مشهور دکن سید محمد گیسو دراز بنده نواز که مجموعهٔ اقوال استاد خویش حضرت روشن چراغ دهلی را جمع کرده است.

۱۵- مثنوی یوسف و زلیخا و مرآه العارفین از شیرخان بک مسعود، شاگرد شیخ رکن الدین بن شیخ شهاب الدین.

۱۶- بحر المعانی و اسرار روح از سید محمد بن جعفر خلیفهٔ اول روشن چراغ.

۱۷- مثنوی مطلع الانوار امیر خسرو به پیروی از مخزن الاسرار جامی که مسایل معرفت و تصوف را به شیوهٔ بسیار دلکش و با شرح و بسط بیان کرده است و اولین مثنوی از پنج گنج یا مثنوی خمسهٔ امیر خسرو می باشد.

شعر و شاعری

شعر و شاعری سرمایه بزرگ عهد سلطنت پس از تصوف است. طوری که قبلاً گفته شد تعداد زیادی از شعرا به دربار دهلی وابسته بودند ولی با تاسف که نمونه های کلام اکثر این شعرا به ما نرسیده است امیر خسرو سر فهرست شعرایی است که کلام شان باقی مانده است. دولت شاه سمرقندی می نویسد: که امیر خسرو نود و نه اثر داشته که بی تردید مبالغه آمیز به نظر می رسد.

واقعیت این است که شهرت زیاد امیر خسرو و رابطه او با حضرت نظام الدین اولیاء باعث گردیده است تا اشعار او از دستبرد حوادث زمانه محفوظ بماند. هم چنان بیشتر آثار خویش را در حیات خود مرتب و مدون کرده است. چنانچه اکنون ده مثنوی او به ترتیب زیر در دسترس ما قرار دارد:

۱- مطلع الانوار ۲- شیرین و خسرو ۳- مجنون و لیلی ۴- آیینهٔ سکندری ۵- هشت بهشت ۶- قرآن السعدین ۷- خضر خان و دورانی(عشقی) ۸- مفتاح الفتوح ۹- نه سپهر ۱۰- تغلق نامه، که همه به چاپ رسیده اند.

تغلق نامه را سید هاشمی فرید آبادی در(۱۹۳۳م) در حیدر آباد به چاپ رسانید. علاوه بر مثنوی ها، پنج دیوان او یعنی تحفة الصغر، وسط الحیات، غرة الکمال، بقیه نقیه و نهایة الکمال به صورت خطی در کتابخانه ها موجود است.

دیوان سید حسن سجزی دوست و معاصر امیر خسرو به چاپ رسیده است نسخه های کامل یا ناقص دیوان مطهر کره مانکپوری شاعر مشهور عهد تغلق نیز موجود است و دیوان شاعر دیگر این عهد(بدر چاچی) چندین بار طبع شده است.

اشعار انتخابی شیخ جمال کنبوه شاعر بزرگ عهد لودی در تذکره های مختلف به چشم می خورد. او معاصر مولانا عبدالرحمن جامی بود و بقول واله داغستانی یک بار در هرات باهم ملاقات نیز کرده بودند.

در آخر باید گفت که درین دوره زبان و ادبیات فارسی در نیم قاره هند و پاکستان نفوذ و استحکام یافت و علما و شعرای بومی و مهاجر به زبان و ادبیات فارسی خدمات بزرگ انجام دادند و شهرت علم و ادب این سرزمین را به جاهای دیگر رسانیدند. گرچه بعضی از نویسندگان متعصب و تنگ نظر ایرانی، گاهگاهی از ادبیات و به ویژه شاعری این سرزمین، با لهجهٔ تحقیر آمیز یاد می نمایند ولی علماء و شعرای با انصاف ایران به عظمت شاعری نیم قاره هند اعتراف دارند و از خوبی های گوناگون آن تمجید کرده اند.

یکی از خوبی های خاص ادبیات فارسی این عهد جلوه های بومی و محلی و سهم مساوی شاعران بومی در پیشرفت و ارتقای ادبیات فارسی است. زیرا در عهد مغل اثرات ایرانی دوباره احیا و در اجتماع، فرهنگ و ادبیات، نمود واضح و بارز پیدا کرد علما و شعرای زیادی از ایران و توران به این سرزمین رو آوردند. تا جایی که همه شعرای بزرگ عهد مغل به استثنای«فیضی فیاضی» همه ایرانی بودند، که به صورت موقت یا دایم نظر به سرد مهری و بی التفاتی دربار ایران به شعر و شاعری، به این سرزمین سرازیر گردیده بودند چون، عرفی، نظیری، ظهوری، طالب، کلیم و غیره. بنابر این در شاعری اینان، رنگ مخصوص هندی چنانچه در دوران قبل به ملاحظه می رسید، دیده نمی شود. هم چنان درین دوران، سنت درس و تدریس به زبان فارسی با قوت هر چه تمامتر رواج گرفت و در هر گوشه و کنار، مکاتب و مدارس تأسیس گردید و در مدت زمان کوتاه زبان فارسی بحیث یگانه زبان رسمی، فرهنگی و ادبی برسمیت شناخته شد.

ولی با این همه با تاسف باید گفت که ذخیره بزرگ ادبی این دوره در اثر حوادث روزگار از بین رفته و به ما نرسیده است ولی آن چه باقی مانده است نیز بسیار گرانقدر و با ارزش می باشد.

پایان

> **یکی از خوبی های خاص ادبیات فارسی این عهد جلوه های بومی و محلی و سهم مساوی شاعران بومی در پیشرفت و ارتقای ادبیات فارسی است. زیرا در عهد مغل اثرات ایرانی دوباره احیا و در اجتماع، فرهنگ و ادبیات نمود واضح و بارز پیدا کرد علما و شعرای زیادی از ایران و توران به این سرزمین رو آوردند**

دولت افغانستان باید سعی کند که ...

اهداف استراتژیکش هدایت کند، با توجه به این که این جرگه چنان که از نام آن پیداست جرگهٔ امن است جرگه یی که باید وظیفهٔ آن تأمین امنیت در افغانستان باشد.

گمان نمی کنم سران قبایل آن سوی مرز در وضعیتی باشند که کاملاً مستقلانه بتوانند در چنین مواردی تصمیم بگیرند، وضعیت در مناطق قبائلی آن سوی مرز در طی این سه دهۀ اخیر از لحاظ فرهنگی و اجتماعی و روانی بسیار تغییر کرده است. پیش از این مدت به صورت سنتی در این مناطق حزب نیشنل پارتی به رهبری ولی خان درمیان سران قبایل نفوذ داشت و به دلائل عوامل منطقه یی و جهانی مانند حضور اتحاد شوروی وقت طرفدار حکومت افغانستان بودند. اکنون در این مناطق احزاب اسلامی ماند جمعیت علمای اسلام به رهبری مولوی فضل الرحمن و جماعت اسلامی به رهبری قاضی حسین احمد و... نفوذ دارند. و حکومت پاکستان در این دوران از طریق مؤسسات دولتی و استخباراتی در این مناطق بسیار فعالیت کرده است، به گونه یی که گمان نمی رود کسانی در این ساحات پیدا شوند که از نفوذ دولت پاکستان بیرون باشند و در این جرگه نقشی مهم بازی کنند.

واقف حکیمی در پاسخ یک پرسش دیگر گفت: یک مسأله بسیار مهم دربارهٔ این جرگه ضمانت های اجرایی برای فیصله های آن است. به باور ما هیچ ضمانتی برای اجرای فیصله های این جرگه از لحاظ حقوقی و قانونی وجود ندارد. باید سعی می شد این جرگه از سوی نهادهای ملی و دولتی افغانستان و پاکستان برگزار می شد به گونه یی که از ضمانت های اجرایی برخوردار می بود.

واقف حکیمی گفت: اکنون ما در برابر یک امر واقع قرار داریم که نمی شود از آن رجعت و عقب نشینی کرد. اکنون باید دولت افغانستان توسط کمیسیون موظف تلاش کند این عوارض احتمالی ان را کم کند و دسترسی به اهداف آن را افزایش بدهد. یکی از این راه هایی که فیصله های این جرگه دارای ضمانت اجرایی شود و هم از دشواری های تکنیکی آن کاسته گردد، این است که از پارلمان افغانستان و پاکستان نمایندگان مناطق دو سوی مرز برای این جرگه برگزیده شوند، اینان از یک سو نمایندگان مردمند و از سوی دیگر نمایندگان پارلمان های این دو کشورند خاصتاً زمانی که این نمایندگان از سوی پارلمان های افغانستان و پاکستان توظیف شوند و موافقت حکومت ها را هم داشته باشند. چون مسألهٔ امنیت در افغانستان و دخالت پاکستان در افغانستان یک مسألهٔ ملی است که حتماً با تصمیم گیری ملی و با حضور مؤسسات ملی و دولتی دو کشور باید راه حل پیدا کند.

دیدار پاپ از ...

پاپ در سخنرانی یی در آنکارا گفت: اسلام و مسیحیت باید به گفتگوهای باز خود ادامه دهند چرا که پیروان این دو دین به خداوند متعال اعتقاد و دربارهٔ هدف و معنای زندگی با یکدیگر اتفاق نظر دارند.

در همین حال علی برداک اغلو رئیس امور مذهبی ترکیه در اشاره به سخنان توهین آمیز پاپ در ماه سپتامبر دربارهٔ اسلام و انتقاد از اشاعهٔ "اسلام هراسی" در جهان اظهار داشت چنین ذهنیتی بیانگر آن است که اسلام دین خشونت است و به ترویج آن می پردازد.



علی برداک اوغلو در پی اظهارات پاپ بندیکت در ماه سنبله (سپتامبر) گذشته گفته بود که پاپ باید از اظهارات موهن دربارهٔ اسلام عذر خواهی کند. او هفتهٔ پیش به رویتر گفت: خوشحال می شود که ارتباط جدایی ناپذیر منطق و اعتقاد در اسلام را برای پاپ تشریح کند و دستآوردهای تاریخی مسلمانان در علم و یادگیری را به اطلاع او برساند.

سفر پاپ به ترکیه همراه با ترتیبات بسیار شدید امنیتی بوده است، تنها در آنقره نزدیک به ۳ هزار افسر پلیس ترکیه جهت تأمین امنیت لازم برای پاپ به گشت زنی پرداختند.

پاپ بندیکت پس از مراسم رسمی در آنکارا دیروز به استانبول غرب ترکیه رفت تا در آنجا از "معبد مریم مقدس" در منطقهٔ افسوس یکی از مهم ترین معابد مسیحیان جهان دیدن کند. برپایهٔ متون تاریخی مسیحی حضرت مریم آخرین روزهای زندگانی اش را در این معبد سپری کرده است.

دیدار از مسجد معروف ابا صوفیه یکی دیگر از برنامه های پاپ در این سفر است. مسجد ابا صوفیه در سال ۱۴۵۲ میلادی آباد شده است و پیش از آن وقت ساحت آن مربوط به یکی از کلیسای دورهٔ بیزانس (رم شرقی) بود.

همچنان پاپ بندیکت در این سفر با سراسقف مسیحیان ارتدوکس جهان بارتو مئو اول برای بار نخست دیدار می کند.

این سفر پاپ بندیکت در محافل اسلام گرایان و ملی گرایان ترکیه موجب کشمکش و مجادله شده است و دیدار پاپ از این مسجد را نشانه یی از آرزوی او برای تبدیل کردن آن به یک کلیسا خوانده اند.

خاورمیانۀ بزرگ یا جنگ جهانی سوم

پوهنمل سید عنایت الله شاداب

در این دو هفتۀ اخیر تلویزیون عربی زبان الجزیره به نشر مصاحبۀ مطبوعاتی ژنرال ابو زید - نخستین فرماندۀ بلند پایۀ امریکایی در عراق - پرداخت که بعد از براندازی رژیم صدام در عراق سمت فرماندهی نیروهای امریکایی به عهده داشت.

ژنرال ابو زید در مصاحبۀ مطبوعاتی خویش پیرامون اوضاع عراق گفت: "اگر از تشدد و افراط گرایی اسلامی جلوگیری به عمل نیاید، جنگ عمومی سوم آغاز خواهد شد".

وی در این مصاحبه تعبیر "فاشیزم اسلامی" را به کار برد و آن را به نازیزم آلمانی همانند کرد. البته کاربرد اصطلاح "فاشیزم اسلامی" از طرف ژنرال ابوزید ابتکار نوی نیست که فاقد پیشینه باشد. فوکویاما نظریه پرداز جاودانگی نظام دموکراسی بعد از جنگ سرد و فروپاشی کمونیزم به حیث یک منظومۀ فکری در کتاب خویش به نام "پایان تاریخ" می گوید: "فراتر از یک همسانی ظاهری و شکلی با فاشیزم اروپایی تشابه دارد".

دکتر الجابری در کتاب خویش به نام **(المسالة الثقافیة)** به نقل از یکی نویسندگان واشنگتن پست در مورد بنیادگرایی اسلامی گفته است: "بنیاد گرایی اسلامی جنبشی انقلابی و جنگ طلب است که در خشونت ورزی و افراط گرایی به جنبش های بلشویکی فاشیستی و نازیسم می ماند..."

ریچارد نکسون رئیس جمهور پیشین امریکا هم در کتابی به نام "فراسوی اسلام" ترجمه شده است نگرانی خویش را از بنیاد گرایی اسلامی ابراز داشته و از تعصب آنان اعلام خطر می کند.

جورج بوش هم یک سال قبل تعبیر فاشیزم اسلامی را عنوان کرد که واکنش های سختی را از طرف جنبش های اسلامی در پی داشت.

البته این اظهارات ژنرال ابو زید در مرحلۀ کنونی از دید برخی ها بیانگر شکست امریکا در عراق بوده و برخی هم آن را نمایش همان عداوت دیرینه یی تلقی کردند که طرفداران جنگ های صهیونیستی آن را عنوان می کنند.

این که واقعیت کدام است بحث دیگری است که این نوشتار خواهان ترکیز بر آن نمی باشد پرسش پایه یی در این نگرش این است که آیا موضعگیری ها و ایستارهایی از این گونه، زمینه ساز آن خواهد شد که ثبات و امنیت را در منطقه تامین و تحکیم بخشد؟

پاسخ به این پرسش را باید در مصاحبۀ کوفی عنان پیرامون اوضاع عراق و اظهارات ملک عبدالله شاه اردن به خوانش گرفت که عدم توجه جدی به مشکل عراق و فلسطین را زمینه ساز گسترش جنگ، نا امنی و جنگ داخلی در خاورمیانه و عراق تلقی نمودند.

البته ایستارهای از این طراز، ایستارهای آنی و تصادفی و خلق الساعه یی نبوده و ریشۀ آن ها را باید در گفتار "رابرت سنام ابلاشوهات" در بارۀ طرز دید اروپاییان جستجو کرد آنجا که می گوید: "اروپا گویا خود را چون امت بزرگ و تمدن های دیگر را مانند قبیله ها و طوائفی می بیند و نیز خود را صاحب آیین و دیگران را خرافاتی می پندارد، اعمال دیگران را آشوبگری و فتنه جویی می داند، اما خود را نمایش مسالمت قلمداد می کند... و اعمال تروریستی دیگران را ضرورت دفاع از هویت خود می داند". از همین جاست که اقدامات حق طلبانۀ حماس و مقاومت جنوب لبنان در برابر تجاوز اسرائیل اعمال تروریستی اسلامی به حساب رفته ولی انفجار بمب توسط ارتش ایرلند، تروریسم کاتولیک گفته نمی شود و عملیات مجرمانۀ گروه "بادمانیهوف" در آلمان تروریسم تلقی نمی شود.

آری درک همین واقعیت ها دکتر ادوارد سعید فقید را واداشته است که بگوید: "از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی پاره یی از روزنامه نگاران و پژوهندگان در ایالات متحدۀ امریکا سعی داشتند تا امپراتوری زشت و منفور جدید را در اسلام بیابند

راز ناکامی طرح ها و ریختارهای "نقشۀ راه" و "خاور میانۀ بزرگ" در خاورمیانه همه و همه را باید در عدم همخوانی این گونه ریختارها با روح عمومی ملت هایی جستجو کرد که خود را وارث تمدنی جدا از تمدن کنونی می دانند که نظریه پردازان آن جنگ تمدن ها را عنوان کرده و پیروزی مرحله یی خویش را پایان تاریخ قلمداد کردند، نا آگاه از این که مادر گیتی شاید آبستن تمدنی باشد که شعار آن را همزیستی ارزش ها و رفاه جامعۀ انسانی در روشنایی دست آوردهای علمی تشکیل می دهد، که مال همه بشریت است

و بر این اساس، مطبوعات و رسانه های گروهی عنوان های (اسلام و ترور)، (عرب و خشونت) و (شرق و طغیان) را در یک خط سیر واحد برجسته ساختند".

بنا به آنچه گفته آمد آیا با چنین ایستارها در برابر حرکت های حقخواهانه و آزادیبخش فلسطین، می شود برقراری صلح و ثبات و امنیت را در مناطق طوفان زا و تنش خیز خاورمیانه تأمین کرد آنچه امروز در فلسطین می گذرد و آنچه دیروز در لبنان صورت گرفت ضمیرهای بیدار را برانگیخت، با درد و افسوس که همه در زیر چشم آن هایی صورت پذیرفت که صلح،

سردمداران تأمین صلح و ثبات در جهان که دموکراسی را به حیث پر فروش ترین کالای مورد نیاز جوامع استبداد زده پیشکش کرده و تعیین سرنوشت ملت ها توسط خودشان به حیث حق انکار ناپذیر شان مورد تأیید آنان قرار می گیرد، در کشتارهای "قانا" و "بیت حانون" توسط اسرائیل در لبنان و فلسطین چه توجیهی دارند؟

ثبات، انسان گرایی و کثرت گرایی را از بام تا شام به نشخوار می گیرند.

دستیازی اسرائیل به چنین جنایاتی به شمول استفاده از بمب های خوشه یی، نه تنها منطقه را به ثبات و آرامی نمی برد که هیزم آور تنورهای بحران زایی و نا امنی نیز می باشد.

اکنون این پرسش که خاستگاه و آبشخور این همه تنش ها و تنش آفرینی ها را چه چیز تشکیل می دهد؟ در همه ذهن ها نقش بسته است.

سردمداران تأمین صلح و ثبات در جهان که دموکراسی را به حیث پر فروش ترین کالای مورد نیاز جوامع استبداد زده پیشکش کرده و تعیین سرنوشت ملت ها توسط خودشان به حیث حق انکار ناپذیر شان مورد تأیید آنان قرار می گیرد، در کشتارهای "قانا" و "بیت حانون" توسط اسرائیل در لبنان و فلسطین چه توجیهی دارند؟

بدون شک همۀ این ها عواملی بود که خالد مشعل نمایندۀ سیاسی جنبش حماس را به این اظهار نظر وادار کرد که بگوید: "اگر در چنین شرایطی اسرائیل را به رسمیت بشناسیم گویا اشغال را به رسمیت شناخته ایم".

شاید نرمش اسرائیل در این روزها موجب گردیده باشد که جنبش حماس هم در موضع خود از انعطاف حرف زند.

ولی حقیقت آن است که همین ایستارهای تبعیض محورانه اند که حرکت های مقاومت گرایانه در منطقه را مشروعیت بیشتر از پیش بخشیده و رهبران آنان را در جهان عرب در جایگاه قهرمانی نشانده است نظرخواهی که در این واپسین روزها، از سوی مرکز مطالعات استراتژیک الأهرام در قاهره صورت پذیرفت، نشان داد که چه کسانی در دنیای عرب در جایگاه اول قرار دارند؟

در این نظرخواهی هیچ زعیم عربی همسو با بازیگران جهانی در منطقه قرار ندارد. در این نظرخواهی جایگاه اول را سید حسن نصر الله رهبر حزب الله لبنان و جایگاه دومی را احمدی نژاد رئیس جمهور ایران جایگاه سوم را خالد مشعل رئیس دفتر سیاسی حماس و جایگاه چهارمی را هم رهبر اخوان المسلمین گرفته است. این خود نشانگر آن است که سیاست کنونی در خاورمیانه که توسط بازیگران سیاست نفت خواهانۀ جهانی دنبال می شود، تا کنون ناکام بوده و ادامۀ این سیاست بیشتر از پیش منطقه را به سوی بحران و نا امنی می باشد.

در چنین حال و هوایی اظهارات ژنرال ابوزید نظریه پرداز سیاست امریکا در عراق چه پیامی را به باشندگان این منطقه خواهد رساند؟

مسؤولیت آغاز جنگ جهانی سوم - خدا نکند که سر برآرد - را چه کسانی به دوش خواهند داشت؟ آن وعده های برقراری مدینۀ فاضله که به قربانیان دکتاتوری های منطقه در مورد الگو قرار گرفتن دموکراسی عراق برای تودۀ سرکوب شده در خاورمیانه، داده شده بود، نه تنها مصداقیت پیدا نکرد، بلکه مردم ستم زده و بی چارۀ عراق با گذشت هر روز به سان هیزم در تنورهای جنگ می سوزند.

آیا به مقایسه گرفتن جنبش های حقخواهانه در خاور میانه، به نازیزم آلمانی، خود نوعی اهانت به دینی نیست که نزدیک به یک میلیارد و نیم پیرو دارد؟

بدون تردید، اظهارات غیر مسؤولانه از این قبیل، نه تنها بازی به سرنوشت توده های خاورمیانه است که خود بازی یی است به سرنوشت جهانی که سخت نیازمند صلح و ثبات و امنیت است.

راز ناکامی طرح ها و ریختارهای "نقشۀ راه" و "خاور میانۀ بزرگ" در خاورمیانه همه و همه را باید در عدم همخوانی این گونه ریختارها با روح عمومی ملت هایی جستجو کرد که خود را وارث تمدنی جدا از تمدن کنونی می دانند که نظریه پردازان آن جنگ تمدن ها را عنوان کرده و پیروزی مرحله یی خویش را پایان تاریخ قلمداد کردند، نا آگاه از این که مادر گیتی شاید آبستن تمدنی باشد که شعار آن را همزیستی ارزش ها و رفاه جامعۀ انسانی در روشنایی دست آوردهای علمی تشکیل می دهد، که مال همه بشریت است.

بدون شک گذشت زمان همان گونه که گلیم جنگ تمدن ها را در هم پیچید، طشت ناکامی نظریۀ پایان تاریخ را نیز از بام درخواهد افگند و این است سنت خدا و سنت خدا تغییر را نمی پذیرد.

گفتند وشنیدیم ...

از ادارات داخلی این کار را عملی کرد، با خارجیان چه باید کرد؟ به خصوص آنهایی که بند ناف شان به شکلی به مؤسسات سازمان ملل متحد بند است و به اصطلاح سر دولت افغانستان ری هم نمی زنند؟

ماجرا از این قرار است که حدود یک ماه قبل در یکی از اقامت گاه های مأموران نمایندگی سازمان ملل در کابل انفجاری رخ داد که یک خارجی در اثر این انفجار مجروح گردید. کارمندان ملل متحد نیز شخصی به نام رابرت شاو را که مشاور سازمان ملل متحد در بخش مبارزه با ماین در افغانستان بود، به مقامات امنیتی افغان به عنوان کسی که در این انفجار دست داشته است، معرفی کردند.

مقامات امنیتی کشور پس از بیست روز تحقیق به این نتیجه رسیدند که رابرت شاو قربانی دسیسه یی شده که همکارانش برایش طرح کرده اند و بنابراین وی را آزاد کردند. شاو پس از آزادی گفت که وی از شیوهء مبارزه با مین در افغانستان انتقاد دارد و به خصوص کسانی که در مؤسسات مین پاکی به کار مین پاکی مصروفند، آموزش دیده نیستند. به خاطر همین مخالفت، وی قربانی دسیسه یی شد که همکارانش برایش چیدند.

می بینیم که مافیای فساد در مؤسسات مربوط سازمان ملل متحد هم نفوذ کرده و کسانی که در صدد افشای راز ها باشند، در معرض خطر قرار می گیرند.

می دانیم که بخش بزرگی از کمک های جامعهء جهانی به افغانستان در طول پنج سال گذشته در اختیار مؤسسات مربوط سازمان ملل متحد قرار گرفت و دلیل این بود که در دولت افغانستان فساد اداری بسیار زیاد است. حالا سؤال این است که از مؤسسات سازمان ملل متحد و فساد در آن، کدام مرجع حساب بگیرد؟

نیویارک تایمز:

په ترکیه کې اسلامي ګروهو زور اخېستی دی

په ترکیه اسلامي ګروهوته د ولس لېوالتیا ډېره شوې ده او ترکي ولس له اسلامي هېوادونو سره د نږدې اړیکو پلوی دی او له غربي هېوادونو څخه د لرېتوب پلویان دي.

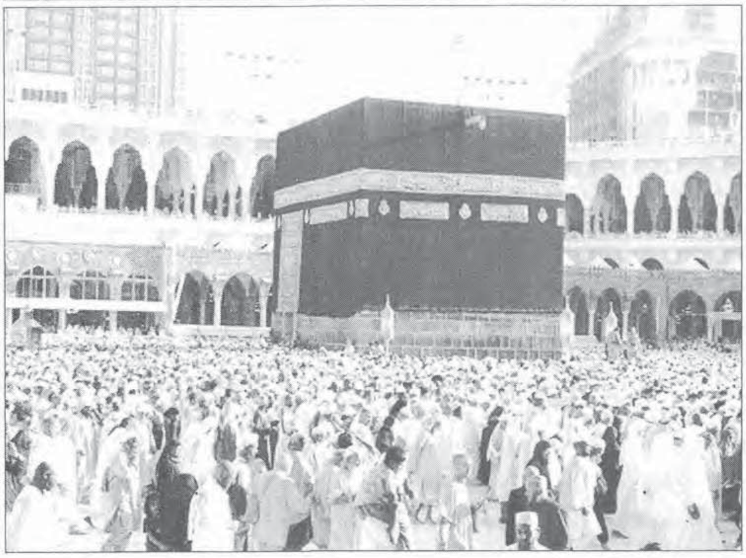
دا مطلب په "نیویارك تایمز" کې خپور شوي چې را اخلو یې.

همدا اوس په ترکیه کې دوه ډوله لېوالتیا شته، یوه یې د مسلمان ولس نظر دی چې له اسلامي هېوادونو سره پر اړیکو ټینګار کوي او بل اړخ له لویدیزو هېوادونو سره د اړیکو پلوی دی.

بلخوا د ترکیې سیاسي کارپوهان عقیده لري: سره له دې چې د ترکیې دولت په دې وروستیو کې زیاتې هلې ځلې وکړې چې د اروپا له اتحادیې سره ځان ونښلوي؛ خو هلته یې د منل کېدو ډېر لږ چانس دی.

نیو یارك تایمز زیاتوي: امریکا له کوم دلیل څخه پرته مسلمانان نیسي او بندیانوي یې او خورا ربړوي یې دغسې غربي هېوادونه هم له مسلمانانو سره دومره ښه او مناسب چلن نه لري: نو ځکه د ترکیې ولس له لویدیزو هېوادونو سره د اړیکو پلوی نه دی.

د همدې خبرې له مخې په ترکیه کې د نظر خاوندان عقیده لري چې د اروپا له اتحادیې سره د ترکیې د پیوستون طرحه ناکامه شوې او ښه دا ده چې ترکیه بله لاره چاره ولټوي.



جلوه هایی از اسرار حج

بخش اول

سید احمد اشرفی

"پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: "هر که برای خدا حج کرد و در خلال آن مرتکب بد زبانی و کار خلاف شرعی نشد، در بازگشت از حج چنان پاک می شود، که گویی از مادر تازه تولد یافته است".

حج عبادتی است که از زمانه های بسیار قدیم، در ادیان بزرگ دنیا وجود داشته است. از جمله ادیان قدیمی و مشهوری که حج در آن جزئی از عبادات محسوب می شود، دین برهمایی یا هندویزم و ادیان مسیحیت و یهودیت است. حج در هندویزم هم در نوع مناسک و هم در اسرار و نتایج، هیچ گونه ارتباط و مشابهتی با حج اسلامی ندارد. هندوها که به تناسخ ارواح معتقدند، بدین باورند که هرکس کار خوب و عمل نیک انجام داد، روحش پس از مرگ به یک جسد کاملتر و شریفتر منتقل می شود و به لذت و سعادت نایل می گردد، اما اگر کارهای بد انجام داد، روحش به جسم حیوانات ذلیل و حقیر انتقال یافته از این طریق دچار عذاب و رنج می شود.

حج سفری است به سوی ابدیت مطق و کمال لایتناهی، یعنی خدا. این سفر که آگاهانه و در پاسخ به ندای جاویدانهٔ بت شکن بزرگ تاریخ، حضرت ابراهیم خلیل الله انجام می شود، شبیه و همانند سفر آخرت است: حاجی در حالت احرام سر را نمی پوشاند، تا آفتاب سوزان کویر عربستان یاد صحرای سوزان قیامت را در ذهنش تداعی کند

آنها بر مبنای همین عقیده، همه سال به رود "گنگا" می روند و در آب آن غسل می کنند و به این باورند که با این کار از پلیدی های گناه پاک می شوند و برای ورود به یک زندگی سعادتمندانه آماده می گردند.

اما حج در مسیحیت و یهودیت ـ که از جملهٔ ادیان آسمانی به شمار می روند ـ از بقایای شریعت ابراهیمی بود و با یک سلسله تغییرات و تحریفات، درمیان اعراب ادامه داشت، و چون اسلام به حیث وارث برحق و متمم شریعت آمد بدعت ها و اضافات آن را حذف، و به حیث یک فریضهٔ اسلامی ـ باقی مانده از ملت ابراهیمی ـ آن را پذیرفت و تا امروز حفظ کرد. اما یهودیان و مسیحیان که در اثر تحریفات وارده در تورات و انجیل، از احکام صحیح و اصیل کتب مقدس خویش دور ماندند، انواع دیگری از مراسم زیارت و حج را ابداع کردند. اکنون یهودی ها در سالی دو مرتبه زیارت بیت المقدس و یک بار حضور در "دیوار ندبه" یا "حائط مبکی" و گریه و نوحه را در آن جا، بر خود واجب می شمارند. به همین ترتیب مسیحیان سالی یک بار سفر به فلسطین و زیارت "بیت لحم" زادگاه حضرت عیسی و زیارت "بیت المقدس" را از شعایر دینی خود می دانند، هرچند از نظر فرضیت و لزوم به درجه یی که حج در اسلام دارد، نمی رسد.

لهذا می توان گفت که: حج اسلامی تنها عبادتی است که در ادیان آسمانی باقی مانده است، چون هیکل سلیمان که برای یهودیان حیثیت کعبه را دارد، یک بار در سال ۵۹۷ قبل از میلاد توسط "بخت النصر" بابلی و بار دیگر در سال ۷۰ میلادی به دست "تیتوس" فرمانده رومی و آخرین بار در سال ۱۳۵ میلادی به وسیلهٔ "ادریانوس" حاکم رومی، منهدم گشت که اکنون اثری از آن باقی نیست. حفریاتی که امروز صهیونیست ها در زیر مسجد اقصی برای جست وجوی هیکل سلیمان به راه انداخته اند، تلاشی بی ثمر بوده و اهداف مغرضانه یی دارد.

همچنین در اناجیل امروزی مکان خاصی برای حج مسیحیان معین نگردیده است. اما آنچه عیسویان به عنوان زیارت در اراضی مقدس فلسطین انجام می دهند، بعد از ملکهٔ "هیلانه" دختر امپراتور "کاستن تین" رواج یافته، وی در سفری به فلسطین ادعا کرده بود که صلیب مقدس اصلی حضرت مسیح را پیدا کرده است. برای دلالت به ارزش تاریخی آن، کافی است که بگوییم: بزرگترین مؤرخ عصر رومیان یعنی "یوسیبیوس" با وجودی که به حوادث بسیار کوچک اهتمام ورزیده، هیچ گونه اشاره یی بدان ننموده است. (۱)

اما حج در اسلام بنا بر اصح روایات، در سال نهم هجری فرض گردیده است (۲) و یکی از عبادات چهارگانهٔ اصلی اسلام و رکن پنجم از ارکان پنجم از ارکان پنج گانهٔ آن می باشد. قرآن کریم در چهارده آیت بر اهمیت و فرضیت آن تأکید و به برخی از آثار مثبت دینی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آن اشاره فرموده و سورهٔ ۲۲ قرآن نیز به همین نام مسمی گردیده است. پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم در حدیثی، حج مبرور (= مقبول) را با جهاد فی سبیل الله برابر دانسته (۳)، و در حدیث دیگر آن را محو کننده و پاک کنندهٔ همهٔ گناهان خوانده است. (۴) بر همین اساس همهٔ مذاهب اسلامی اتفاق نظر دارند که: بر هر مسلمان عاقل و بالغی که توانایی و استطاعت آن را داشته باشد، در عمر یک بار فرض است که عبادت حج را به جا آورد.

حج محتوای بسیار بلند و ژرفای نهایت عمیق و ابعاد خیلی گسترده و وسیع دارد که ذیلاً به گوشه های از آن اشاره می شود:

حج سفری خالصانه به سوی خدا

حج در لغت به معنای قصد کردن و آهنگ نمودن است. آدمی با سفر حج از تعلقات زندگی مادی و حصار بندهای دنیوی و زنجیرهای هوا و هوس که بر دست و پای وجودش بسته شده، رها می شود و آزاد از هر آنچه که رنگ تعلق پذیرفته از خانهٔ خویش بیرون می رود و همگام با خلق خدا، آهنگ خانهٔ خدا می کند و به سرزمین مقدس حجاز پر می کشد.

آری! حج سفری است به سوی ابدیت مطلق و کمال لایتناهی، یعنی خدا. این سفر که آگاهانه و در پاسخ به ندای جاویدانهٔ بت شکن بزرگ تاریخ، حضرت ابراهیم خلیل الله انجام می شود، شبیه و همانند سفر آخرت است: حاجی در حالت احرام سر را نمی پوشاند، تا آفتاب سوزان کویر عربستان یاد صحرای سوزان قیامت را در ذهنش تداعی کند. همهٔ رنگ ها، طرح ها، لباس ها، آرایش ها و عطرها را که نشانهٔ امتیاز، تشخص، تبعیض و خود خواهی است، ترک می کند، و با پوشیدن دو پارچه لباس نا دوختهٔ سفید که علامت پاکی، طهارت و بی رنگی است، حتی در شکل ظاهری اش هم توحیدی می شود، رنگ و صبغهٔ خدایی می گیرد و سرشار از بوی عطر عشق الهی می شود، و سفر مرگ را که روزی به اجبار و اکراه خواهد آمد به اختیار تمرین می کند. همچون پروانهٔ عاشق هفت بار به گرد "کعبه" طواف می نماید و با بوسیدن "حجر اسود" لب بر بوسه گاه مبارک و مقدس حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم می گذارد و با استلام آن در حقیقت بیعتی را که در روز "الست" با خدا بسته بود، تجدید می کند، و از بیعت های ماسوی الله خارج می گردد که: **(الحجر الأسود يمين الله في أرضه)** (۵) "حجر اسود دست (بلا کیف) خدا در زمین است" و با سعی درمیان صفا و مروه، اشتیاق قلبی و علاقهٔ آتشین خویش را به یگانه معبود و معشوق حقیقی اش نشان می دهد، و با نماز در مقام ابراهیم یاد و خاطرهٔ مبارزات و مجاهدات قهرمانانه و ایثارگری های بی نظیر ابراهیم بت شکن را در برابر نفس و شیطان و در مقابل نمرود و نمرودیان، پاس می دارد. با حضور در "عرفات" به معرفت و شناخت نایل می گردد و در "مشعر الحرام" شعور دینی و عاطفهٔ عرفانی اش اوج می گیرد و در "منی" بت "منیت" (تکبر)، خود بینی و خودخواهی و هوا و هوس نفسانی را می شکند و بندهٔ واقعی، حقیقی، مخلص و خالص خدا می گردد، و بعد از آن ابراهیم وار هر سه شیطان خرد، بزرگ و متوسط را که سمبل های "جهل"، "جور" و "جادو" است درهم می شکند.

انسان مسلمان با ذبح و قربانی به پیشگاه خدا، خود گذری، ایثار و فداکاری خود را به نمایش می گذارد و به زبان حال زمزمه می کند که: من اینک گوسفندم را به پاس دستور تو ذبح می کنم، گوسفند چیست؟ اگر تو فرمان بدهی هر آن چیزی که در زندگی برایم عزیز ترین، مهمترین و با ارزش ترین است، سخاوتمندانه، همچون ابراهیم که فرزند دلبندش را، در هنگام پیری و احتیاج و در اوج محبت پدری به خاطر تو آماده شد که ذبح کند، قربانی خواهم کرد که من فرزند ابراهیم و پیرو محمد هستم. نماز و نیایشم، حج و قربانی ام، زندگی و مرگم فدای تست. **(قل إن صلاتي و نسكي و محياي و مماتي لله رب العالمين)** انعام: ۱۶۳

این ها همه دل او را سرشار از عاطفهٔ محبت و بندگی به خدا و پیامبران و بندگان راستین خدا می گرداند و آتش حماسهٔ دینی و تعصب نسبت به مقدسات اسلامی و ارزش های معنوی را در سینه اش مشتعل می سازد و سرانجام از پلیدی های گناه و رسوبات ماده و تعلقات دنیا چنان پاک، طاهر و وارسته می شود که گویا تازه از مادر تولد شده باشد. پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرمود: "هر که برای خدا حج کرد و در خلال آن مرتکب بد زبانی و کار خلاف شرعی نشد، در بازگشت از حج چنان پاک می شود، که گویی از مادر تازه تولد یافته است". (۶)

ادامه دارد

پی نوشت ها

۱. عباس محمود العقاد، الإسلام و الحضارة النسانية، ص۸۸

۲. دکتر یوسف القرضاوي، عبادت در اسلام، ص۳۳۳

۳. صحيح بخاري، ج۳، ص۳۸۱

۴. صحيح بخاري، ج۳، ص۳۸۲ و صحيح مسلم، ج۱، ص۹۸۳

۵. ازرقي، أخبار مكة، ج۱، ص۳۲۴، الترغيب و الترهيب للمنذري ج۲، ۱۹۲.

۶. صحيح بخاري، ج۳، ص۳۸۲ و صحيح مسلم، ج۲، ص۹۸۳

هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی ترین آرزوهای ملت

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.
● مطالب آمده مسترد نمی گردد.
● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

دور هفتم سال پنجم شمارهٔ سی ام پنجشنبه ۹ قوس ۱۳۸۵ ۹ ذی القعده ۱۴۲۶ — November 30 , 2006

جیمی کارتر رئیس جمهور پیشین آمریکا:

حمله به عراق یکی از بزرگترین اشتباهات آمریکاست

سیاست اسرائیل در غزه خود آپارتاید است

.در آستانهٔ سفر "بوش" برای رایزنی دربارهٔ مسائل و مشکلات عراق به عمان و رایزنی با نوری المالکی نخست وزیر عراق رئیس جمهوری پیشین آمریکا، سه شنبه ۷ قوس در گفتگو با شبکهٔ خبری سی ان ان حمله به عراق را یکی از بزرگترین اشتباهاتی دانست که یک رهبر آمریکایی مرتکب شده است.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل ازخبرگزاری فرانسه، جیمی کارتر گفت : خشونت های فرقه یی شدید که عراق تحت اشغال آمریکا را تضعیف کرده است، تا کنون برای کشاندن عراق به یک جنگ داخلی کافی نبوده است.

وی افزود : من تصور می کنم حمله بر عراق و همهٔ این پیامدها یک اشتباه بزرگ" است. او همچنان تصریح کرد: می توان ثابت کرد که حمله به عراق یکی از بزرگترین اشتباهاتی است که رؤسای جمهوری آمریکا تا کنون مرتکب شده اند.

کارتر در پاسخ به این سؤال که آیا ثابت خواهد کرد که اشتباه جنگ عراق در تاریخ سیاست خارجی آمریکا بزرگتر از جنگ ویتنام است ؟ پاسخ داد : تصور می کنم که این یک مخاطره خواهد بود ، اما شاید به طور روشن برای بقیه جهان شناخته شده تر از جنگ ویتنام باشد.

جیمی کارتر که از سال ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱ رئیس جمهوری آمریکا بود، گفت: جرج بوش رئیس جمهوری آمریکا همچنان درراه خروج



از عراق حرکت می کند که ممکن است به عنوان، پیروزی تعریف شود. این امرزمانی محقق خواهد شد که با کنفرانس بین المللی عراق موافقت شود.

کارتر همچنین بروز جنگ داخلی در عراق را رد کرد و افزود: تصور نمی کنم که عراق به سمت جنگ داخلی کشیده شده باشد. وی خاطر نشان کرد: یک جنگ داخلی ، پیامد جدی تر درگیری های موجود در عراق است و مهم نیست که درگیری ها را چگونه تعبیر کنیم.

به گزارش خبرگزاری ایسنا کارتر در آخرین کتاب خود به نام "فلسطین، صلح نه آپارتاید" از اسرائیل به خاطر اشغال سرزمین‌های فلسطینیان انتقاد کرده است.

کارتر در این کتاب عنوان داشته است: سیاستی که اسرائیل در نوار غزه دنبال می کند بخشی از آپارتاید یا خود آپارتاید است. او در این کتاب واشنگتن را به کمک در دامن زدن به خشونت‌های ضد آمریکایی و تروریسم در خاورمیانه متهم کرده است.

کارتر همچنان اعلام کرده است که هدف کتاب وی این موضوع است که بحث و مذاکره یی دربارهٔ خودداری اسرائیل در پذیرفتن قطعنامه‌های سازمان ملل در خروج از مناطق اشغالی در فلسطین به وجود آید. در این کتاب دربارهٔ خودداری بوش از دنبال کردن موضوع صلح پایدار در خاورمیانه نیز بحث شده است.

رئیس جمهور پیشین آمریکا با اشاره به این موضوع که دولت آمریکا تا به حال برای مسدود کردن قطعنامه‌های ضد اسرائیلی ۴۰ مرتبه از حق وتو استفاده کرده است گفت: طی شش سال گذشته هیچ فشاری از طرف دولت بوش که منجر به انجام مذاکرات صلح در خاورمیانه شود وجود نداشته است. بناءً او معتقد است که این گونه وتوها باعث بدنامی آمریکا و فقدان تلاش‌های مداوم برای حل مسألهٔ فلسطین و از همه مهمتر عامل بروز احساسات ضد آمریکایی و اقدامات تروریستی در خاورمیانه شده است.

گفتند و شنیدیم!

ابوبکر سبزوار

وکلای خوش اشتها

روزنامهٔ ویسا درشمارهٔ ۲۳ عقرب خویش در بارهٔ خوش اشتهایی وکلای ولسی جرگه مطالبی نوشته است که جالب است. ویسا نوشت که تا کنون وکلای محترم یکصد وهفتاد سیر پسته و خسته و بادام نوش جان کرده اند و تنها هیئت اداری ولسی جرگه که تعداد شان پنج نفر است، هشتاد و یک هزار لیتر تیل به مصرف رسانیده اند!

تنها مصارف گلهایی جلوی تالار ولسی جرگه به پنج میلیون افغانی بالغ گردیده است که معادل یکصد هزار دلار امریکایی می شود.

این روزنامهٔ ننوشته است که این پسته و خسته و بادام در داخل ولسی جرگه نوش جان شده ویا وکلای محترم مرد جیب ها و وکلای محترم زن کیف های مبارکه را از این مغزیانه باب انباشته و با خود به خانه برده اند.

بعضی از موکلان می گویند که وکلای شان از زمان راه یافتن به ولسی جرگه، مقدار زیادی وزن اضافه کرده اند به حدی که در نگاه نخست، موکلینی که به آنان رای هم داده اند، قادر به شناسایی شان نشدند! البته غیر از آقای بشردوست که از دوران کودکی لاغر بوده و حتی ماکولات آشپزخانهٔ مبارکهٔ ارگ هم چیزی به وزن ایشان نیافزود!

این روزنامه در مورد مصرف تیل هیئت اداری ولسی جرگه، مطلب را به شکل مبهم مطرح کرده و انسان با خواندن آن به این فکر می افتد که خود این هیئت مستقیما تیل را مصرف کرده اند. در حالی که نورم مصرف تیل برای بلدوزر و کرن و جرثقیل هم به این اندازه نیست. قانونا باید مشخص شود که انجن هیئت اداری چند سلندر است تا از روی آن، نورم جدیدی برای مصرف تیل توسط وزارت مالیه تعیین گردد.

روزنامه در ادامه می نویسد که یک موسسهٔ امریکایی مربوط موسسهٔ کمک های توسعه یی ایالات متحدهٔ امریکا به نام (سیل) ادعا نموده که مبلغ دوازده میلیون دلار در ورکشاپ های ولسی جرگه به مصرف رسانیده است. پس معلوم می شود که تنها وکلای ولسی جرگه خوش اشتها نیستند بلکه خارجی ها هم با دیدن خوش اشتهایی آنان، به اصطلاح سر اشتها آمده اند! این چگونه ورکشاپ هایی بوده که این همه مصرف داشته است؟

باز هم خانهٔ خانم کوفی آباد که در مقایسه با آن ورکشاپ مداران خارجی اشتهای کمتری نشان داده و قرار گزارش ویسا، ایشان به مراجع مختلف ای میل ارسال نموده و نوشته اند که برای تدویر هر ورکشاپ، هر وکیل پنج دلار مصرف دارد و باید این پول به ایشان یعنی خانم کوفی پرداخت گردد.

اگر ملا محمد عمر رهبر طالبان از این کار خانم کوفی اطلاع حاصل کند خواهد گفت که من گفته بودم به زنان نباید سواد بیاموزیم و گرنه آنان طرز ای میل کردن را فرا می گیرند و به نام راه اندازی ورکشاپ برای مردان، طوری پول به جیب می زنند که حتی مردان نیز انگشت حیرت به دندان می گیرند!

جالب است که در پارلمان کشور های همسایه در مورد برنامهٔ هسته یی بحث می شود اما در عقب درهای بسته، ولسی جرگهٔ ما روی برنامه های خسته یی و پسته یی و اخیراً و نه آخراً روی برنامهٔ پیسه یی یعنی ازدیاد معاش های وکیلان کار روان است. تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل!!

فساد در مین پاکی

دلم به حال بیچارهٔ لوی سارنوال (دادستان کل) می سوزد. او می خواهد علیه فساد مبارزه کند اما ابعاد این فساد به حدی وسیع است که انسان در مورد امکان موفقیت در مبارزه با آن به شک می افتد. اگر فرض محال، بتوان در بخش هایی ادامه در ص ۶

در نشست سران ناتو به کمک مدنی و توسعه و...

مورد نیاز فرماندهان این سازمان در افغانستان را در اختیار آنان قرار دهند.

به اساس گزارش خبرگزاری فرانسه در نشست روز سه شنبه سران ناتو دو ساعت دربارهٔ مأموریت ناتو در افغانستان گفتگو کردند. بر اساس این گزارش به نقل از یک مقام که خواسته است نامش فاش نشود رهبران ناتو به افغانستان پیامی قوی از عزم و اراده و همبستگی فرستادند و در عین حال تأکید کردند که افغانستان در اولویت شماره یک ناتو قرار دارد و رهبران ناتو متعهد به عملیات بلند مدت ناتو در افغانستان شدند.

این در حالی است که به گزارش خبرگزاری مهر "یاپ هوپ شفر" دبیر کل سازمان ناتو روز سه شنبه چند ساعت پیش از آغاز نشست سران ناتو در ریگا نگاهی اجمالی به استراتژی خروج ناتو از مأموریت خود در افغانستان ارائه کرد. وی اعلام کرد: نیروهای این پیمان باید بتوانند به تدریج مسؤولیت را به نیروهای امنیتی افغانستان در سال ۲۰۰۸ واگذار کنند.

"شفر" در عین حال گفت: نیروی ۳۲ هزار نفری بین المللی کمک به امنیت افغانستان (ایساف) به رهبری ناتو تنها زمانی می تواند مسألهٔ خروج از افغانستان را مد نظر قرار دهد که نیروهای امنیت این کشور بتوانند مسؤولیت آن را بر عهده بگیرند.

همچنان برخی از خبرگزاری ها به نقل از روزنامهٔ تلگراف گزارش دادند که خورشید قصوری "در پیش از آغاز کار اجلاس سران ناتو با شماری از وزیران خارجهٔ کشورهای عضو ناتو در ریگا پایتخت لتونی دیدار کرده و برای آنان گفته است که ناتو به جای ادامهٔ جنگ با طالبان آنان را به رسمیت بشناسند و به جای دولت کنونی یک دولت ائتلافی جدید در افغانستان به وجود بیاید. در این گزارش از قول وزیر خارجهٔ پاکستان گفته شده است که ناتو در جنگ با طالبان شکست خورده است و غیر از این کار چاره یی وجود ندارد.

این در حالی است که دولت افغانستان و مقامات ناتو بارها پاکستان را عامل پشتیبانی از طالبان و تداوم جنگ و بی امنیتی در افغانستان خوانده اند.

د مسلمانانو ترمنځ د درېځونو د سمونې نړیوال کنفرانس جوړېږی

په قطر کې د جدی له دېرشمې نه د دلوې تر دویمې پورې د اسلامی نړي د سترو شخصیتونو په ګډون یو نړیوال کنفرانس جوړېږي.

دا خبر د قطر چاپ الرایه ورځپاڼې خپور کړی دی او په دې کنفرانس کې به د مسلمانانو د بېلابېلو مذاهبو ګروهې او نظریات او پر اسلامي ټولنو د هغې اغېزې وڅېړل شي.

دا کنفرانس د اسلامی امت دیووالي په موخه جوړېږي او هڅه به وشي چې له دې لارې نه د مسلمانانو ترمنځ د نظریاتو اختلافات یوې خواته شي. په درېځونو کې سمونې وشي او هغه موارد چې د بې اتفاقی لامل ګرځېدلي دي یوې خواته شي.

په ۱۳۲۶ل په قاهره کې د اسلامی مذاهبو ترمنځ د پیوستون غونډه شوی وه. چې په کې د هر اسلامی مذهب سترو شخصیتونو ګډون درلود، دې غونډې ځینې پایلې لرلی چې یوه هم په الازهر پوهنتون کې د "فقه مقارن" تدریس کېدل دي چې همدا اوس هم جریان لري. که له هماغه وخته دې ډول غونډو دوام لرلای نو اوس به اسلامی نړی له اوسني کړکیچ سره مخ نه وای.

"جمعیت اسلامی افغانستان" د اسلامي نړی د یو خواخوږي تنظیم په توګه په ډاګه کوي چې هر هغه غونډه او چار چې د مسلمانانو ترمنځ پر بشپړ تفاهم پای ته رسیږی له هغه نه خپل ملاتړ څرګندوي.